بسم الله الرحمن الرحيم

Im Namen Allahs, des Gnädigen, des Barmherzigen

Taleem & Tarbiyyat Klasse 2016/17

Nasirat-ul-Ahmadiyya Deutschland

Name: _____

Majlis: _____

Leitende Aufsicht زیرِ نگرانی

Atia Nuur Ahmad-Hübsch
Sadr Lajna Imaillah Deutschland

Nationale Sekretärin der Nasirat-ul-Ahmadiyya Deutschland
نیشنل سیکرٹری ناصرات الاحمدیہ جرمنی

Asfa Mohammad

Verantwortliche Lehrplan-Erstellung اِنچارج

Amtul Mussawir
Sec Taleem Nasirat-ul-Ahmadiyya DE

Mitarbeiterinnen Lehrplan- Erstellung مواد کی تیاری

Imrana Ahmed - Jasmin Khokhar - Mahnaz Riffat -
Aisha Mansoor Chaudry - Sumera Jaan -
Amtul Waheed Khan

Übersetzung
ترجمہ

Rabia Anam Bhatti - Misbah Mahmood -
Sabahat Zaheer Tahir - Fareeda Tahir -
Tallat Shahzad

Korrekturlesen
پروف ریڈنگ

Dr. Amatul Raqeeb Nasira
Lubna Saqib

Titelblatt
ٹائٹل

Amreen Malik

Arbeitsblätter
ورک شیٹس

Mariam Hina Anwar - Seika Robina Akhtar -
Afshan Tul Bushra Asghar - Hira Khan - Madiha Ahmad

Wir danken insbesonders Imam Haider Ali Zafar Sahib

(Leitender Imam AMJ Deutschland) für die Unterstützung und Beratung.

Jazakomullah ahsanal jazah allen, die mitgeholfen haben.

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

نصاب تعلیمی وتربیتی کلاس 17/2016

ناصرات الاحمدیہ جرمنی

Lehrplan Taleem und Tarbiyyat Klasse 2016/17
Nasirat-ul-Ahmadiyya Deutschland

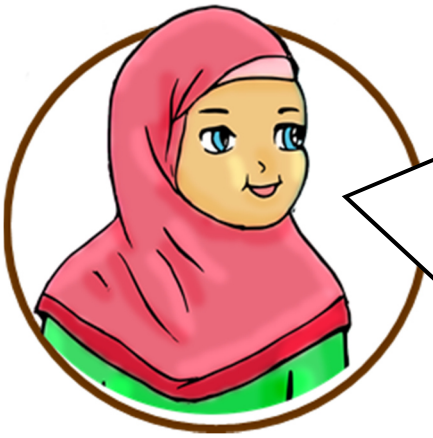

السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ

پیاری ناصرات! اِس نصاب میں ہم **حقوق اللہ** اور **حقوق العباد** کے بارے میں پڑھیں گے۔ آئیں پہلے ہم یہ سیکھتے ہیں کہ حقوق اللہ اور حقوق العباد کا مطلب کیا ہے۔ مندرجہ ذیل مضمون آپکو موضوع کا تعارف کروائے گا۔ اِس میں سے پرچہ میں سوالات نہیں پوچھے جائیں گے۔

Assalam-o-Alaikum warahmatullahi wabarakatuhu,

Liebe Nasirat! In diesem Lehrplan werden wir über **Huquq-Allah** und **Huquq-ul-Ibaad** lernen. Bevor wir mit dem Lehrplan beginnen, lasst uns erfahren, was Huquq-Allah und Huquq-ul-Ibaad überhaupt bedeutet. Der folgende Text gibt eine Einführung in das Thema; aus diesem Text werden aber keine Fragen in der Prüfung gestellt.

موضوع کا تعارف – Einführungstext

حقوق اللہ اور حقوق العباد

قرآن مجید کی پہلی سورۃ کا نام سورۃ الفاتحہ ہے۔ اس کو "ام الکتاب" (قران کریم کی ماں) بھی کہا جاتا ہے۔ اس میں ہمارا پیارا خدا اپنا تعارف کرواتا ہے۔

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ۔

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ۔ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ۔ مٰلِکِ یَوۡمِ الدِّیۡنِ۔

اِیَّاکَ نَعۡبُدُ وَ اِیَّاکَ نَسۡتَعِیۡنُ۔

ترجمہ: اللہ کے نام کے ساتھ جو بے انتہا رحم کرنے والا، بِن مانگے دینے والا (اور) بار بار رحم کرنے والا ہے۔

تمام حمد اللہ ہی کے لئے ہے جو تمام جہانوں کا ربّ ہے۔ بے انتہا رحم کرنے والا، بن مانگے دینے والا (اور) بار بار رحم کرنے والا ہے۔ جزا سزا کے دن کا مالک ہے۔ تیری ہی ہم عبادت کرتے ہیں اور تجھ ہی سے ہم مدد چاہتے ہیں۔ (سورہ فاتحہ، ترجمہ بیان فرمودہ از حضرت خلیفۃ المسیح الرابعؒ)

اس بارہ میں حضرت مسیح موعود علیہ السلام فرماتے ہیں:

"سورۃ فاتحہ میں اس خدا کا نقشہ دکھایا گیا، جو قرآن شریف منوانا چاہتا ہے اور جس کو وہ دنیا کے سامنے پیش کرتا ہے۔ چنانچہ اس کی **چار صفات** کو ترتیب وار بیان کیا گیا ہے۔ جو امہات الصفات کہلاتی ہیں۔ جیسے سورۃ فاتحہ اُم الکتاب ہے، ویسے ہی جو صفات اللہ تعالیٰ کی اس میں بیان کی گئی ہیں وہ بھی اُم الصفات ہی ہیں۔ اور وہ یہ ہیں **رب العالمین، الرحمن، الرحیم، مالک یوم الدین**۔ ان صفاتِ اربعہ پر غور کرنے سے خدا تعالیٰ کا گویا چہرہ نظر آجاتا ہے۔"

(از ملفوظات جلد اول صفحہ 125 تا 129)

Huquq-Allah und Huquq-ul-Ibaad

Die erste Sura im Heiligen Quran heißt Sura Al-Fâteha. Sie wird auch "UmmulKitaab" (Mutter des Quran) genannt. In dieser Sura stellt Allah sich vor.

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ۔

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ۔ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ۔ مٰلِکِ یَوۡمِ الدِّیۡنِ۔

اِیَّاکَ نَعۡبُدُ وَ اِیَّاکَ نَسۡتَعِیۡنُ۔

"Im Namen Allahs, des Gnädigen, des Barmherzigen.
Aller Preis gehört Allah, dem Herrn der Welten, dem Gnädigen, dem Barmherzigen, dem Meister des Gerichtstages. Dir allein dienen wir, und zu Dir allein flehen wir um Hilfe. Führe uns auf den geraden Weg, den Weg derer, denen Du Gnade erwiesen hast, die nicht (Dein) Missfallen erregt haben und die nicht irregegangen sind."

Hadhrat Massih-e-Maud[AS] sagte über diese Sura:

"In der Sura Al-Fâteha wurde das Konzept Gottes vorgestellt, welches der Heilige Quran durchsetzen möchte und der Welt zeiget. Vier Seiner Attribute wurden hintereinander vorgestellt, welche als "UmhaatulSifaat" (Mutter aller Attribute Allahs) bezeichnet werden. So wie die Sura Al-Fâteha die Mutter des Quran ist, sind diese Attribute die Mutter aller Eigenschaften Allahs.
Diese Attribute sind folgende:
"RabbulAlameen", "Ar-Rahman", "Ar-Raheem", "MalikeYaumiddeen"
Wenn man sich diese Attribute genau betrachtet, sieht man sozusagen das Antlitz Allahs. " (Malfuzat, Kapitel 1, S. 125-129)

Unser Gott hat noch andere unzählige Eigenschaften. Eine ist, dass Er jeden mit Seinen Segnungen bereichert. Er ist ,,Shafi'', der Heiler. Wenn wir uns z.B. krank fühlen, schenkt Er uns Genesung. Er ist "Mujeeb" d.h. Er erhört die Gebete Seiner Geschöpfe. Wenn wir uns Ihm hingeben und Ihn um etwas bitten, lässt Er uns nicht mit leeren Händen gehen. Allein durch Gebete können wir unser angestrebtes Ziel erreichen. Unsere Anstrengungen allein können uns nicht erfolgreich machen, solange Allah es nicht will und unsere Gebete nicht erhört.	ہمارے خدا کی اور بھی بیشمار صفات ہیں۔ یہ بھی کہ وہ کسی کو بھی اپنی نعمتوں سے محروم نہیں رکھتا۔ وہ **شافی** ہے۔ جب ہم مختلف امراض میں مبتلا ہوتے ہیں تو خدا تعالیٰ ہی ہے جو ہمیں بیماری سے مکمل شفا دیتا ہے۔ **مجیب** ہے یعنی اپنے بندوں کی دعائیں قبول کرنے والا ہے۔ جب اُس کے بندے اُس کے حضور حاضر ہو کر اُس سے کچھ مانگتے ہیں تو وہ اُن کو خالی ہاتھ نہیں لوٹاتا۔ دُعاؤں کے ذریعہ ہی ہم اپنی منزلِ مراد پاتے ہیں صِرف ہماری کوششیں ہی ہمیں کامیاب نہیں کر سکتیں جب تک خدا تعالیٰ نہ چاہے اور ہماری دُعاؤں کو قبول نہ کرے۔
Nun wissen wir, dass unser Herr, der Erschaffer des Universums ist und Der uns ohne Ihn überhaupt gebeten zu haben mit Seinen Segnungen bereichert hat, die unzählbar sind. Wir machen in unserem Leben alle viele Fehler, aber wenn wir aus reinem Herzen Ihn um Verzeihung bitten, verzeiht Er uns immer wieder. Deswegen sollten wir Ihm doch auch aufgrund all Seiner Gaben danken, indem wir Seine Gebote befolgen. Aber wie machen wir das? Dafür hat uns Allah zwei Wege gezeigt. Die Einhaltung der "Huquq-Allah" (Rechte Allahs) und "Huquq-ul-Ibaad" (Rechte der Mitmenschen)	اب ہمیں یہ معلوم ہو گیا ہے کہ ہمارا رب وہ ہے جو ساری کائنات کا پیدا کرنے والا ہے جس نے بن مانگے ہمیں بے شمار نعمتیں دی ہیں۔ جن کو ہم گِن بھی نہیں سکتے۔ ہم زندگی میں بہت غلطیاں کرتے ہیں مگر جب ہم سچے دل سے توبہ کریں تو وہ ہمیں بار بار معاف کرتا ہے۔ تو اللہ تعالیٰ کے اِن تمام فضلوں کے بدلے ہمیں بھی تو خدا تعالیٰ کے حکموں کو ماننا اور اُس کا شکر ادا کرنا چاہئے۔ تو ہم یہ کیسے کریں؟ اللہ تعالیٰ نے اِس کے لئے ہمیں دو راستے دکھائے ہیں: حقوق اللہ اور حقوق العباد کی ادائیگی۔
Was bedeuten "Huquq-Allah" (Rechte Allahs) und "Huquq-ul-Ibaad" (Rechte der Mitmenschen)? Das Wort "Huquq-Allah" besteht aus zwei Wörtern. "Huquq" und "Allah" genauso ist es mit dem Wort "Huquq-ul-Ibaad", "Huquq" und "Ibaad". Liebe Nasirat! Über Allah und Seine Eigenschaften haben wir euch schon einiges erzählt. Jetzt kommen wir zum Wort "Haquq", welches die Pluralform von "Haq" (Recht) ist. **Was ist nun "Haq" (Recht)?** Liebe Nasirat! Wenn wir uns das im Allgemeinen betrachten, ist "Haq" (Recht) etwas Gutes für die Menschen und dient als	**حقوق اللہ اور حقوق العباد کے کیا معنی ہیں؟** لفظ حقوق اللہ دو الفاظ سے بنا ہے: "حقوق" اور "اللہ"۔ اسی طرح لفظ حقوق العباد بھی دو الفاظ سے بنا ہے: "حقوق" اور "عباد"۔ پیاری ناصرات! اللہ اور اُس کی صفات کے بارے میں تو ہم آپکو کچھ باتیں بتا چکے ہیں۔ اب ہم لفظ "حقوق" کی طرف چلتے ہیں۔ یہ لفظ "حق" کی جمع ہے۔ **لیکن حق ہوتا کیا ہے؟** پیاری ناصرات! اگر ہم جنرل بات کریں تو ایک حق ایک انسان کی بھلائی اور حفاظت کے لئے ہوتا ہے اور لوگوں کا آپس کا رہنا سہنا آسان کرتا ہے۔ اگر ایک انسان کسی چیز کا حق رکھتا ہے تو اِس کا

مطلب ہے کہ وہ کسی سے یہ چیز مانگ سکتا ہے۔ مثلاً ہر بچے کا تعلیم حاصل کرنے کا حق ہے تو ہر بچہ یہ کہنے کا حقدار ہے کہ "میں اسکول جانا چاہتا ہوں"۔ یا ہمارے ہمسائے ہیں۔ اُن کا حق ہے کہ وہ سکون سے رہ سکیں۔ چنانچہ وہ یہ کہنے کے حقدار ہیں کہ "ہمیں تکلیف نہ دو، یا شور سے تنگ نہ کرو۔" لیکن اسلام میں حقوق کا اصل مقصد اپنے حقوق مانگنے کا نہیں ہے۔ بلکہ دوسروں کے حقوق ادا کرنا اور اِن کی حفاظت کرنا ہے! اِس کا مطلب یہ ہؤا کہ دوسروں کے حقوق کی ادائیگی ہمارا فرض یا ذمہ داری ہے۔ کیونکہ اگر ہر انسان دوسرے کا خیال رکھے گا اور اسکے حقوق ادا کرے گا تو اِس سے خود بخود ایک اچھا معاشرہ قائم ہو گا اور کسی انسان کو بھی خود سے اپنے حقوق مانگنے کی ضرورت نہیں پڑے گی۔ اسی وجہ سے ہمیں ہر انسان کے ساتھ اچھا سلوک کرنا چاہئیے اور اِس چیز کا خیال رکھنا چاہیئے کہ وہ اچھے حالات میں ہو۔ اگر ہم مثلاً یہ دیکھتے ہیں کہ کسی کو تکلیف پہنچائی جا رہی ہے یا اُس سے ناانصافی کی جا رہی ہے تو ہمیں اس انسان پر رحم کر کے اُس کی مدد اور حفاظت کرنی چاہئیے۔

پیاری بچیو! ہم میں سے ہر انسان کے کچھ حقوق ہیں خواہ وہ آسٹریلیا، افریقہ، پاکستان، امریکہ یا جرمنی سے تعلق رکھتا ہو۔ دنیا میں تمام انسانوں کے حقوق ہیں اور ہر انسان کے ساتھ جو تعلق یا رشتہ ہے اُس حساب سے مختلف حقوق ہیں۔ آج کل ہم انسانی حقوق کے بارے میں سنتے ہیں، کبھی ٹی وی پر تو کبھی اخبار میں۔ شاید آپ نے اپنے اسکول میں بھی کبھی اِس موضوع پر بات کی ہو۔ یہ انسانی حقوق جن کی اکثر میڈیا میں بات کی جاتی ہے یہ تو دوسری عالمی جنگ کے بعد اقوام متحدہ (United Nations) نے دنیا کے تمام انسانوں کے لئے تحریراً قائم کیئے۔ لیکن پیاری ناصرات! آپ یہ سن کر حیران ہوں گی کہ اسلام میں تو آج سے 1500 سال قبل ہی یہ تمام حقوق تھے اور اللہ تعالیٰ نے قرآن کریم میں فرما دیا تھا کہ وہ انسان جن کے ساتھ ہم رہتے ہیں اُن کے کچھ حقوق ہیں جو ادا کرنے

Hilfe und erleichtert das friedliche Miteinander. Wenn jemand das Recht auf etwas hat, hat er den Anspruch auf die Sache z.B. hat jedes Kind das Recht auf Bildung und kann sagen, "dass ich zur Schule gehen möchte". Ein anderes Beispiel wären die Nachbarn. Sie haben das Recht auf eine ruhige Umgebung und zu sagen, dass sie keinen Lärm möchten.

Im Islam heißt Recht nicht, dass wir unsere Rechte verlangen, sondern eigentlich wurden wir verpflichtet, die Rechte unserer Mitmenschen zu erfüllen und zu schützen. Dies bedeutet, dass es unsere Verantwortung oder Pflicht ist, die Rechte der anderen zu erfüllen. Denn wenn jeder Mensch sich um den anderen kümmert und seine Rechte erfüllt, wird automatisch eine friedliche Gesellschaft entstehen und niemand wird nach seinen Rechten verlangen müssen. Deshalb sollten wir jeden Menschen gut behandeln und darauf achten, dass er in guten Umständen lebt. Sollten wir z.B. sehen, dass jemandem Schmerzen oder Kummer zugefügt wird oder ihm Unrecht getan wird, dann sollten wir mit jenem Menschen Mitgefühl haben und ihm helfen und ihn beschützen.

Liebe Nasirat!

Jeder Mensch hat Rechte ganz unabhängig seiner Herkunft. Je nach Verwandtschaftsgrad variieren die einzelnen Rechte. Heutzutage hören wir viel über Menschenrechte, entweder im Fernsehen oder lesen in der Zeitung darüber. Vielleicht habt ihr sogar in der Schule über dieses Thema gesprochen. Diese Menschenrechte, worüber in den Medien meist gesprochen wird, die wurden nach dem Zweiten Weltkrieg von den Vereinten Nationen für alle Menschen schriftlich festgelegt. Aber liebe Nasirat! Ihr werdet erstaunt sein zu erfahren, dass aber im Islam schon vor ca. 1500 Jahren all diese Rechte eingeführt wurden. Und Allah

Ta'ala sagte im Heiligen Quran, dass die Menschen, mit denen wir zusammen leben, auch bestimmte Rechte haben, die zu erfüllen wichtig ist. So hat Allah nicht nur dem Menschen Rechte zugestanden, sondern auch geboten, dass man einander die Rechte erfüllt. Und Allah liebt es, wenn wir die Rechte anderer erfüllen.

Liebe Nasirat! Jetzt wisst ihr, was man unter "Haq" (Recht) versteht. Nun erklären wir das Wort "Ibaad", welches die Pluralform von "Abd" ist, was Menschen bedeutet. Wer zählt alles zu „Ibaad"? Unter „Ibaad" versteht man alle von Allah erschaffenen Menschen, all die Menschen mit denen wir leben und die mit uns hier auf Erden sind. Also unsere Eltern, Schwestern, Brüder, Lehrer, Klassenkameraden, Nachbarn usw. sogar Menschen, die uns als ihre Feinde betrachten. Die Rechte all dieser Menschen müssen wir erfüllen.

Liebe Kinder!

Nun wisst ihr, dass unter „Huquq-Allah" Allahs Rechte zu verstehen sind, die der Mensch erfüllen muss und unter „Huquq-ul-Ibaad" die Rechte der Mitmenschen, die die Menschen gegenseitig erfüllen müssen.

ضروری ہیں۔ حقوق کے متعلق اسلام کی تعلیم تمام تعلیمات سے اعلیٰ و بہترین ہے۔ جہاں ایک طرف ایک انسان کو حقوق دے دیئے وہیں اِن کو ادا کرنا دوسروں کے لئے ذمہ داری بنا دیا۔ جن حقوق کے بارے میں دنیاوی طاقتیں (مثلاً اقوام متحدہ) باتیں کرتی ہیں اُن میں تو کہیں ذمہ داریوں کی بات نہیں کی جاتی۔ مگر خدا تعالیٰ کو یہ عمل بہت پسند ہے کہ ہم دوسروں کا حق ادا کرنے کا خیال رکھیں اور اِسے اپنا فرض سمجھیں۔

پیاری ناصرات! اب آپ سمجھ گئی ہوں گی کہ حق کیا ہوتا ہے۔ اب ہم آپکو لفظ **"عباد"** کا مطلب سمجھاتے ہیں۔ عباد لفظ "عَبد" کی جمع ہے جس کے معنی ہیں بندہ۔ یعنی "عباد" کا مطلب ہوا بندے یا انسان۔ عباد میں کون کون شامل ہیں؟ عباد میں تمام انسان شامل ہیں جن کو اللہ تعالیٰ نے پیدا کیا ہے، تمام وہ لوگ جن کے ساتھ ہم رہتے ہیں اور جو ہمارے ساتھ اِس دنیا پر ہیں۔ یعنی ہمارے والدین، بہن بھائی، استاد، کلاس فیلو، ہمسائے، وغیرہ، یہاں تک کہ وہ انسان بھی جو ہمیں اپنا دشمن سمجھتے ہیں۔ اِن تمام لوگوں کے حقوق ہمیں ادا کرنے چاہئیں۔

پیاری بچیو! اب آپکو پتہ چل گیا ہو گا کہ "حقوق اللہ" سے مراد ہے اللہ تعالیٰ کے حقوق جو انسانوں نے ادا کرنے ہیں اور "حقوق العباد" کا مطلب ہے بندوں کے حقوق جو ہر ایک انسان نے ایک دوسرے انسان کے ادا کرنے ہوتے ہیں۔

Huquq-Allah:

Jetzt nennen wir euch die Rechte Allahs.

- **Der Glaube an Gott:** Wir sollten im Herzen sicher sein, Das Allah das Wesen ist, dass uns erschaffen hat und Welches allein wir anbeten sollen. Des Weiteren sollte man an all Seine Attribute glauben. Einige Attribute haben wir bereits genannt. Wenn wir also mit ganzem Herzen davon überzeugt sind und an Ihn glauben und dies dann auch mit der Zunge

حقوق اللہ

آئیں اب ہم آپکو بتاتے ہیں کہ اللہ تعالیٰ کے حقوق کون کون سے ہیں۔ اِس میں سب سے پہلے تو ہے...

- **خدا تعالیٰ پر ایمان لانا:** ہمیں دل میں اِس بات کو سچّا سمجھنا چاہئیے کہ اللہ تعالیٰ ہی وہ ہستی ہے جس کی عبادت کی جائے یعنی وہی ہمارا معبود ہے۔ اِس کے علاوہ اللہ تعالیٰ کی تمام خوبیوں اور صفات پر ایمان لانا ضروری ہے۔ چند صفات کا اوپر ہم ذکر کر

bezeugen, dann erfüllen wir dieses Recht Allahs.

- **Bezeugung der Einheit Gottes:** Wir sollten daran glauben, dass es nur einen Gott gibt. „Tauheed" heißt die Einheit Gottes. Auch im Glaubensbekenntnis (Kalma Tayyaba) wird dies bezeugt und dies stellt die Basis des Glaubens jedes Muslims dar. Wenn wir also bezeugen, dass es nur einen Gott gibt, halten wir uns auch fern von „Shirk" (jemand/etwas Gott gleichstellen). Unsere Taten und Worte sollten dies gleichermaßen bezeugen.. Über die Einheit Gottes und „Shirk" werdet ihr noch im Tarbiyyat Teil einiges erfahren.
- **Die Anbetung Gottes:** In der Anbetung Gottes steht das Namaz an erster Stelle. Wir sollten bemüht sein diese 5 Gebete täglich aufmerksam und unter Einhaltung aller notwendigen Bedingungen zu verrichten, wozu Gott jeden Muslim verpflichtet hat. Hierbei faul und nachlässig zu sein, führt zum Unglauben. Schlafen, Aufstehen, Essen und Trinken, das können auch die Tiere. Durch das Namaz und das Dua kann der Mensch erst Gott erkennen und eine Bindung zu Allah aufbauen. Neben den Pflichtgebeten gibt es auch die Nawafil. Neben den Gebeten gibt es auch das Fasten, das Zakaat (Armensteuer) und Hajj. Allah hat uns mit vielen Segnungen bereichert, also sollten wir auch fasten und von dem Besitz, den Allah uns gegeben hat, einen Teil als Zakaat spenden. Über das Fasten wird im Fiqah-Teil gelehrt werden.
- **Das Gedenken Allahs:** Was ist ZikreIlahi? Das sind zwei Wörter: „Zikr" und „Ilahi". Zikr heißt mit der Zunge aussprechen, etwas sagen. Wie

چکے ہیں۔اِن سب باتوں کا دل سے یقین کر کے ، اِن کو مان کر پھر زبان سے بھی اِن باتوں کا اقرار کیا جائے تو ایک انسان خدا تعالیٰ پر ایمان لانے کا حق ادا کرتا ہے۔

- **خدا تعالیٰ کی توحید کا اقرار:** ہمیں اِس بات پر ایمان لانا چاہئیے کہ اللہ ایک ہے۔خدا تعالیٰ کے ایک ہونے کو کہتے ہیں توحید ۔کلمہ طیبہ میں بھی اِسی کا اقرار کیا جاتا ہے۔یہ ایک مسلمان کے ایمان کی بنیاد ہے۔جب ایک انسان خدا تعالیٰ کی توحید کا اقرار کرتا ہے تو ساتھ ہی شرک کا انکار کرتا ہے۔توحید پر قول اور فعل سے عمل ہونا ضروری ہے۔توحید اور شرک کے متعلق ہم تربیت کے مضمون میں آپکو مزید معلومات دیں گے۔
- **خدا تعالیٰ کی عبادت:** خدا تعالیٰ کی عبادت میں سب سے اہم نماز ہے۔سب سے پہلے ہمیں روزانہ پانچ نمازیں انکی تمام شرائط کے ساتھ ادا کرنی چاہئیں جو اللہ تعالیٰ نے ہر مسلمان پر فرض کی ہیں۔ اِس سے غفلت کی زندگی تو کفر ہے۔سونا، جاگنا، کھانا پینا تو حیوان بھی کرتے ہیں۔نماز اور دعا سے انسان کو خدا کی پہچان حاصل ہوتی ہے اور خدا سے ایک خاص تعلق استوار ہوتا ہے۔ فرائض کے علاوہ نوافل بھی ہوتے ہیں۔ اِس کے علاوہ روزہ، زکوٰۃ، حج بھی عبادت کی اقسام ہیں۔ خدا تعالیٰ نے ہمیں بے شمار نعمتوں سے نوازا ہے تو خدا کے احکامات کو پورا کرتے ہوئے روزے رکھنا، اُس کے دیئے ہوئے مال و دولت میں سے زکوٰۃ ادا کرنا بھی ہمارا فرض ہے۔روزہ کے بارے میں ہم فقہ میں پڑھے گیں۔
- **ذکرِ الٰہی:** ذکرِ الٰہی کیا ہے؟ یہ دو الفاظ ہیں : "ذِکر" اور "الٰہی"۔ذِکر کا مطلب ہے زبان سے یاد کرنا یا بیان کرنا۔اور الٰہی خدا تعالیٰ کو کہتے ہیں۔یعنی ذکر الٰہی کا مطلب ہے اللہ تعالیٰ کو یاد کرنا۔ہم کس طرح اللہ تعالیٰ کو یاد کر سکتے ہیں؟ اِس کے مختلف طریقے ہیں مثلاً اللہ تعالیٰ کی حمد و ثنا یعنی تعریف کرنا، تسبیح کرنا،

können wir Allahs gedenken? Dafür gibt es verschiedene Möglichkeiten z.B. indem wir Allah lobpreisen und Gebete sprechen, Istighfar machen, Namaz verrichten, den Heiligen Quran rezitieren und Allah stets danken. Das alles zählt zum Gedenken Allahs.

- **Die Liebe zu Allah:** Wir sollten Allah am meisten lieben und Allah sollte den höchsten Rang in unserem Leben haben. Wenn der Mensch jemanden liebt, versucht er all das zu machen, was dem anderen gefällt und ist bemüht, die Liebe des anderen zu erlangen und ihn nicht zu verärgern. So eine Liebe sollten wir auch zu Allah pflegen. Wenn wir Ihn lieben, dann halten wir uns an Seine Gebote, damit Er uns auch Seine Liebe spüren lässt. Immer wenn wir über Allahs Eigenschaften nachsinnen und uns an all Seine Segnungen erinnern, dann wird in unserem Herzen Liebe zu Allah entstehen und wachsen.
- **Gehorsamkeit gegenüber Allah:** Gehorsamkeit heißt, das, was einem gesagt wird, zu tun. Und das, was verboten wurde, nicht zu tun. Also durch die Einhaltung der Gebote Allahs leisten wir Gehorsam Ihm gegenüber, und diese Einhaltung ist die eigentliche Anbetung Gottes. All die Gebote Allahs sind im Heiligen Quran zu finden. Wenn wir aus reinem Herzen Allah lieben, werden wir uns automatisch an Seine Gebote halten.
- **Dankbarkeit gegenüber Allah:** Im Namaz finden wir die Möglichkeit Allah um etwas zu bitten. Nach dem Erfüllen eines Gebetes entwickelt sich die Dankbarkeit gegenüber Allah. Sich bei Allah zu bedanken, ist auch eine Pflicht jeden Muslims. Wir können an die in Erfüllung gegangenen

دعائیں پڑھنا، استغفار کرنا، نماز پڑھنا، قرآن مجید یعنی اللہ تعالیٰ کے کلام کی تلاوت کرنا، خدا کا شکر کرنا۔ یہ سب ذکرِ الٰہی میں شامل ہیں۔

- **اللہ تعالیٰ سے محبت:** ہمیں سب سے زیادہ محبت خدا تعالیٰ سے ہونی چاہئیے۔ ہماری زندگی میں سب سے اُنچا درجہ خدا کا ہونا چاہئیے۔ ہمارا ہر کام خدا کی رضا حاصل کرنے کے لئے ہونا چاہئیے۔ جب انسان کسی سے محبت کرتا ہے تو کوشش کرتا ہے کہ وہی کام کرے جو اس شخص کو پسند ہوں اور ان چیزوں سے دور رہے جو اُس کو ناپسند ہوں۔ ایسا انسان پوری کوشش کرتا ہے کہ اُس کے پیار کو بھی حاصل کر سکے اور اس کو ناراض نہ کرے۔ ایسی محبت ہی خدا کے ساتھ بھی ہونی چاہئیے۔ جب ہم اللہ تعالیٰ سے محبت کرتے ہیں تو ہم اسکے حکم مانتے ہیں تا کہ وہ بھی ہم سے پیار کا سلوک کرے۔ اگر ہم اللہ تعالیٰ کی خوبیوں اور صفات کو مد نظر رکھیں اور اُس کے احسانات کو یاد کریں جو اُس نے ہم پر کئے ہیں تو ہمارے دل میں خدا تعالیٰ کے لئے محبت پیدا ہو گی۔
- **خدا تعالیٰ کی اطاعت:** اطاعت کا مطلب ہے کہ جو کام کرنے کو کہا جائے اُس کو کرنا۔ اور جس کام سے منع کیا جائے اُس کو نہ کرنا۔ اللہ تعالیٰ کی اطاعت یعنی اللہ تعالیٰ کے تمام احکام مان کر اور اِن پر عمل کر کے ہوتی ہے۔ خدا تعالیٰ کے تمام احکامات پر عمل کرنا ہی اصل میں عبادت ہے۔ اللہ تعالیٰ کے تمام احکام ہمیں قرآن مجید میں ملتے ہیں۔ جب ہم خدا تعالیٰ سے سچی محبت کریں گے تو ہمارا دل خود بخود اللہ تعالیٰ کے احکام کو ماننے کی طرف مائل ہو جائے گا۔
- **خدا تعالیٰ کی شکر گزاری:** نماز میں ہمیں خدا تعالیٰ سے دعائیں مانگنے کا موقع ملتا ہے۔ دعاؤں کی قبولیت سے انسان کے اندر شکر گزاری پیدا ہوتی ہے۔ اللہ تعالیٰ کا شکر ادا کرنا بھی

مومن پہ فرض ہے۔ہم میں سے ہر کوئی اپنی زندگی میں قبولیت دعا کے کسی واقعہ کو یاد کر کے اللہ تعالیٰ کی محبت اور اس کی مہربانیوں پہ اس کا شکر ادا کر سکتا ہے۔خدا تعالیٰ کا شکر اِس رنگ میں بھی ادا کیا جاسکتا ہے کہ اُس کے نام کو دنیا میں روشن کیا جائے یعنی تبلیغ کے ذریعے۔اِس کے متعلق ہم تبلیغ والے مضمون میں پڑھیں گے۔

- **خدا تعالیٰ پر توکل:** اِس کا مطلب ہے خدا تعالیٰ پر بھروسا کرنا اور اپنی تدابیر کے نتیجے کو خدا کے حوالے کر دینا۔بعض دفعہ انسان کی زندگی میں مشکل وقت بھی آتا ہے یا بعض دفعہ انسان کی دعا اُس رنگ میں قبول نہیں ہوتی جس طرح انسان نے مانگی ہوتی ہے۔زندگی کے ایسے موڑ پر بھی خدا تعالیٰ کے ساتھ چمٹے رہنا، اپنے کام خدا پر چھوڑ دینا اور خدا کے فیصلہ پر توکل رکھنا کہ وہ جو بھی کرے گا انسان کی بھلائی کے لئے کرے گا توکل کرنا کہلاتا ہے۔جب انسان خدا پر توکل کرتا ہے تو اپنی زندگی کے ہر کام اور ہر اہم فیصلے سے پہلے خدا سے دعا مانگ کر اُس کی راہنمائی طلب کرتا ہے۔

اِن سب کاموں سے ہمیں خدا کی رضا حاصل ہوتی ہے۔انسان تو محتاج ہے کہ وہ ہر وقت خدا کی رضا طلب کرے کیونکہ جب تک خدا کی رضا حاصل نہ ہو انسان کی کوئی حقیقت نہیں۔خدا کی ذات میں جو خوبیاں ہیں وہ لامحدود ہیں۔جبکہ انسان میں جو خوبیاں، جو علم اور جو طاقتیں ہیں وہ خدا تعالیٰ کی ہی عطا کردہ ہیں۔لہٰذا خدا تعالیٰ پر ایمان لانا ،اُس کے ساتھ کسی کو شریک نہ کرنا، اُس اس کی محبت اور اُس کی رضا حاصل کرنا ہی ہماری زندگی کا اصل مقصد ہے۔اور یہی اللہ تعالیٰ کے حقوق ہیں۔یہ ادا کرنے ضروری ہیں تاکہ ہم اپنے زندگی کے مقصد میں کامیاب ہو سکیں۔ آئیں اب ہم آپکو حقوق العباد کے متعلق بتاتے ہیں۔

حقوق العباد

Gebete zurückdenken und Allah stets dafür danken. Ein anderer Weg, um Allah Dankbarkeit zu erweisen ist, das Wissen über Sein Wesen/Seine Existenz zu verbreiten. Darüber erfahrt ihr mehr im Tabligh-Teil.

- **TawakkulAllah (Gottvertrauen):** TawakkulAllah bedeutet vollkommenes Vertrauen in Allah zu haben. Manchmal durchläuft der Mensch auch schwierige Zeiten oder manchmal gehen die Gebete nicht so in Erfüllung, wie man sich das selber vorstellt. Auch in solchen Situationen standfest Allah zu vertrauen und das eigene Schicksal in Seine Hände zu geben, ist eine Form der festen Überzeugung von Ihm. Vor jeder großen Entscheidung sollten wir erst einmal zu Allah beten und dann auch auf Ihn vertrauen.

Bei der Erfüllung der o.g. Aufgaben werden wir Allahs Liebe und Wohlgefallen erreichen. Der Mensch ist darauf angewiesen, sich jeden Tag um die Erlangung des Wohlgefallen Allahs zu bemühen, denn ohne dieses hat das Leben keinen Sinn. Allah hat unzählige Eigenschaften, wohingegen all die Eigenschaften und Fähigkeiten, die der Mensch hat, er auch von Allah erhalten hat. Der Sinn unseres Lebens ist es, Allah zu erkennen, an Ihn zu glauben, Ihm nichts gleichzusetzen und zu versuchen Seine Liebe zu erlangen. Und das sind die Rechte Allahs und diese müssen wir erfüllen, damit wir im Leben erfolgreich sind. Nun gehen wir über zu den Rechten der Menschen.

Rechte der Mitmenschen:

Die Rechte der Mitmenschen sind Rechte, die jeder Mensch für andere Menschen erfüllen muss. In einer Gesellschaft lebend ist der Mensch neben der Hilfe von Allah, auch auf Hilfe seiner Mitmenschen angewiesen. Daher haben wir auch den Mitmenschen gegenüber bestimmte Pflichten und Verantwortungen, die zu erfüllen wichtig ist	حقوق العباد سے مراد وہ حقوق ہیں جو ایک انسان کے دوسرے انسان پر کسی نہ کسی تعلق کی بناء پر عائد کئے گئے ہیں ۔انسان کو اس معاشرے میں زندگی گذارنے کے لئے خدا تعالیٰ کے علاوہ دوسرے لوگوں کی مدد کی بھی ضرورت پڑتی ہے۔ لہٰذا دوسری طرف یعنی انسانوں کے لئے بھی ہماری بھی کچھ ذمہ داریاں یا فرائض ہوتے ہیں۔ جن کی ادائیگی ضروری ہے۔
Im Grunde genommen ist es so, dass ein Mensch die Rechte Allahs solange nicht erfüllen kann, solange er nicht die Rechte der Mitmenschen erfüllt. Um Allahs Liebe zu erlangen, ist es wichtig, dass wir uns um Seine Geschöpfe kümmern. An erster Stelle sind die Rechte der Eltern. Eltern kümmern sich um ihre Kinder, ermöglichen ihnen Bildung zu erlangen und achten sehr auf ihre Erziehung. Sie versuchen alles und nehmen Anstrengungen auf sich, um ihren Kindern ein schönes Leben zu bereiten. Deshalb ist es auch die Pflicht der Kinder sich dann um die eigenen Eltern zu kümmern. Der gute Umgang mit den Eltern kann die Kinder in diesem Leben zum Erfolg führen und nach dem Tod ins Paradies führen. Auch im Quran wurde mehrmals darauf hingewiesen, die Eltern gütig zu behandeln	اصل بات یہ ہے کہ کوئی انسان اللہ تعالیٰ کا حق اس وقت تک ادا نہیں کر سکتا جب تک اس کے بندوں کے حقوق ادا نہ کرے۔ کیونکہ سب مخلوق اللہ تعالیٰ کا خاندان ہے۔ خدا تک پہنچنے کا راستہ خدا کے بندوں کی خدمت اور اُن کے حقوق کی ادائیگی سے ہی ہو کر گذرتا ہے۔ سب سے اوّل ماں باپ کے حقوق ہیں۔ والدین اپنے بچوں کی پرورش کرتے ہیں، اچھی تعلیم و تربیت کرتے ہیں، اُنہیں دُنیا میں اعلیٰ مقام دلوانے کے لئے اور اُن کی تمام ضروریات کو پورا کرنے کے لئے اپنی تمام زندگی جدوجہد میں گذارتے ہیں لہٰذا بچوں کا بھی فرض بنتا ہے کہ وہ اپنے والدین کے ساتھ حسنِ سلوک سے پیش آئیں اور اُن کی خدمت کریں۔ والدین کی خدمت کا راستہ اُنہیں دُنیا میں بھی کامیابیاں دلا سکتا ہے اور آخرت میں اُن کے لئے جنت کا دروازہ کھول سکتا ہے۔ قرآنِ کریم میں بھی بار بار والدین کے ساتھ احسان کرنے کی تعلیم دی گئی ہے۔
Sich um jedes Mitglied der Familie, Nachbarn zu kümmern, ihnen gegenüber respektvoll zu bleiben, respektvoll gegenüber Älteren und Lehrern zu sein, mit Kindern liebevoll umzugehen, den Armen zu helfen und die Kranken zu besuchen, sind alles Rechte der Mitmenschen. Es ist die Pflicht eines jeden Muslims, barmherzig gegenüber seinen Mitmenschen zu sein. Diejenigen, die die Rechte ihrer Mitmenschen nicht erfüllen, deren Gebete und Gottesdienste sind vor Allah nutzlos. Er erfüllt somit in gewisser Weise auch nicht	گھر کے ہر فرد، رشتہ داروں، ہمسائیوں کا خیال رکھنا اُن کے ساتھ عزت و احترام سے پیش آنا، بزرگوں اور بڑوں کا ادب کرنا، سکول میں اُستادوں کی عزت کرنا، اپنے سے چھوٹوں کے ساتھ محبت اور پیار کا سلوک کرنا، غریبوں کے ساتھ حسنِ سلوک کرنا۔ مریضوں کی عیادت کرنا۔ یہ سب حقوق العباد کی ذیل میں آتے ہیں۔ خدا کے بندوں سے رحم اور ہمدردی کا سلوک کرنا اور اُن کی بھلائی کے لئے کوشش کرنا ہر مسلمان کی ذمہ داری ہے۔ جو لوگ دوسروں کے حقوق کی ادائیگی نہیں کرتے خدا تعالیٰ کے نزدیک ایسے لوگوں

die Rechte Allahs und stellt sich somit gegen Allahs Gebote. Allah hat uns nämlich verpflichtet, die Rechte zu erfüllen. Am Tage des jüngsten Gerichts wird Er vielleicht darüber hinwegschauen, dass Seine Rechte nicht erfüllt wurden. Aber wenn es dann um die Rechte Seiner Geschöpfe geht, wird man Ihm Rede und Antwort stehen müssen.	کی نمازیں اور دیگر عبادات بھی بے فائدہ ہیں۔یعنی خدا کے بندوں کے حقوق ادا نہ کرنے والا ایک طرح سے خدا کے حقوق کی بھی ادائیگی بھی پورے طور سے نہیں کرتا کیونکہ اُس کے بندوں کے حقوق کی ادائیگی نہ کرکے وہ خدا کے احکامات کی نافرمانی کررہا ہوتا ہے۔کیونکہ خدا نے ہی اپنے بندوں کے حقوق فرض کئے ہیں۔ قیامت کے روز اگر خدا چاہے تو اپنے حقوق میں تو کچھ چھوٹ دیدے لیکن حقوق العباد ادا نہ کرنے والوں سے سوال کرے گا۔
Die Rechte Allahs und die Rechte der Mitmenschen zu erfüllen, ist die schöne Lehre des Islam. Durch die Erfüllung können wir nicht nur die Basis für eine friedliche und glückliche Gesellschaft schaffen, sondern sowohl in unser diesseitiges Leben als auch im Leben nach dem Tod Erfolg erlangen. Möge Allah uns dies ermöglichen. Amin.	حقوق اللہ اور حقوق العباد کی یہ تعلیم اسلام کی خوبصورت تعلیم ہے۔یقیناً اس تعلیم کو اپنی زندگیوں کا حصہ بنا کر نہ صرف یہ ایک پُر امن اور خوشحال معاشرے کی بنیاد رکھ سکتے ہیں بلکہ ہم اپنی دُنیاوی اور اُخروی دونوں زندگیوں کو کامیاب بنا سکتے ہیں۔ خدا تعالیٰ ہمیں اس کی توفیق عطا فرمائے۔۔ آمین

Inhaltsverzeichnis فہرست

Unterrichtsfach	صفحہ نمبر Seite	فہرست
Hifz-e-Quran	13	حفظِ قرآن
Tarjumah-tul-Quran	15	ترجمۃ القرآن
Hadith-e-Nabawi^{SAW}	19	حدیث نبوی ﷺ
Hifz-e-Dua	24	حفظِ اَدعیہ
Fiqah	25	فقہ
Tarikh-e-Islam	35	تاریخ اسلام
Tarikh-e-Ahmadiyyat	40	تاریخ احمدیت
Tabligh	50	تبلیغ
Talqeen-e-Aml	55	تلقین عمل

Anmerkungen:

- Am ersten Tag soll gemeinsam ein Brief an Huzur-e-Aqdas^{ABA} geschrieben werden.
- Der grau hinterlegte Text ist nicht prüfungsrelevant.

﴿حفظِ قرآن - Hifz-e-Quran﴾

سُوْرَةُ النِّسَآءِ۔ آیت نمبر 37

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ۔

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوْا بِهٖ شَيْـًٔا وَّبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَّبِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَ
الْجَارِ ذِي الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْۢبِ وَابْنِ السَّبِيْلِ ۙ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ؕ
اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُوْرَا ۙ﴿۳۷﴾

میں پناہ مانگتی ہوں اللہ کی راندھے ہوئے شیطان سے۔

اور اللہ کی عبادت کرو اور کسی چیز کو اس کا شریک نہ ٹھہراؤ اور والدین کے ساتھ احسان کرو اور قریبی رشتہ داروں سے بھی اور یتیموں سے بھی اور مسکین لوگوں سے بھی اور رشتہ دار ہمسایوں سے بھی اور غیر رشتہ دار ہمسایوں سے بھی۔ اور اپنے ہم جلیسوں سے بھی اور مسافروں سے بھی اور ان سے بھی جن کے تمہارے داہنے ہاتھ مالک ہوئے۔ یقیناً اللہ اس کو پسند نہیں کرتا جو متکبر (اور) شیخی بگھارنے والا ہو۔[1]

Ich suche Zuflucht bei Allah vor Satan, dem Verworfenen.

Verehrt Allah und setzet Ihm nichts zur Seite, und (erweiset) Güte den Eltern, den Verwandten, den Waisen und den Bedürftigen, dem Nachbarn, der ein Anverwandter, und dem Nachbarn, der ein Fremder ist, dem Gefährten an eurer Seite und dem Wanderer und denen, die eure Rechte besitzt. Wahrlich, Allah liebt nicht die Stolzen, die Prahler;

[1] ترجمہ بیان فرمودہ حضرت خلیفۃ المسیح الرابعؒ

Aufgaben:

für Nasirat

1 Im Vers 37 der Surah Al-Nisa ist von Huquq-Allah (Rechte Allahs) und Huquq-ul-Ibaad (Rechte der Mitmenschen) die Rede. Unterstreiche in der Übersetzung die Huquq- Allah grün und die Huquq-ul-Ibaad blau.

سورۃ النساء کی آیت نمبر 37 میں حقوق اللہ اور حقوق العباد کا ذکر ہے۔ ترجمے میں حقوق اللہ کے نیچے سبز رنگ کی لائن لگائیں اور حقوق العباد کے نیچے نیلے رنگ کی لائن۔

2 In welcher Reihenfolge sind die Rechte Allahs und die Rechte der Mitmenschen in diesem Vers erwähnt? Macht euch gemeinsam Gedanken darüber, warum diese Reihenfolge festgelegt wurde.

اِس آیت میں کس ترتیب سے حقوق اللہ اور حقوق العباد کا ذکر آتا ہے؟ مل کر سوچیں کہ یہ ترتیب کیوں رکھی گئی ہے۔

3 a) In der islamischen Fachsprache gibt es ein Fachwort für die Gleichsetzung Allahs mit anderen Wesen. Wie heißt dieser Begriff (er beginnt mit einem ,,S'')? Wie nennt man das Gegenteil von diesem Begriff (die Einheit Allahs) in der Fachsprache?

اِصطلاح میں اللہ تعالیٰ کے ساتھ کسی کو شریک ٹھہرانے کے لئے کونسا لفظ استعمال کیا جاتا ہے؟ اِس لفظ کی ضد کیا ہے (یعنی اللہ تعالیٰ کی وحدت)؟

S ___ ___ ___ ___ ↔ T ___ ___ ___ ___ ___ ___

___ ___ ش ↔ ___ ___ ___ ___ ت

für die Lehrperson

Methoden und Ideen:

- Einübung: Sprechen Sie den Vers in kleine Stücke und weisen Sie die Nasirat dabei auf Besonderheiten in der Aussprache hin. Fordern Sie schließlich Nasirat auf, Ihnen nachzusprechen. Der nachzusprechende Anteil des Verses wird immer vergrößert.
- Geben Sie der Nasirat verschiedene Tipps zum Auswendiglernen, z.B.:
  - Mehrmaliges Anhören des Verses, z.B. auf alislam.org
  - Rezitieren des Verses im Namaz

  Dabei können Sie auch auf verschiedene Lerntypen eingehen:
  - Auditiver Lerntyp: Lernen durch Hören, laut Vorsprechen, Vorlesen
  - Visueller Lerntyp: Lernen durch Sehen, Aufschreiben, Markieren
  - Kommunikativer Lerntyp: Lernen in der Gruppe durch Gespräche, Austausch, Abhören

﴾ترجمۃ القرآن – Wort-zu-Wort Übersetzung﴿

سُوْرَةُ النِّسَآءِ۔ آیت نمبر 37 Surah Al-Nisa, Vers 37

Deutsch جرمن	Roman رومن	Urdu اردو	Arabisch عربی
und		اور	وَ
betet		تم عبادت کرو	اعْبُدُوا
zu Allah		اللہ کی	اللّٰهَ
und		اور	وَ
nicht		نہ	لَا
setzet Ihr zur Seite		تم شریک ٹھہراؤ	تُشْرِكُوْا
mit Ihm		ساتھ اس کے	بِهٖ
irgendetwas		کسی چیز کو	شَيْـًٔا
und		اور	وَّ
mit		ساتھ	بِ
den Eltern		ماں باپ کے	الْوَالِدَيْنِ
(erweiset) Güte		احسان (کرو)	اِحْسَانًا
und		اور	وَّ
mit		ساتھ	بِ
Verwandten		رشتہ داروں (کے)	ذِي الْقُرْبٰى
und den Waisen		اور یتیموں (کے)	وَالْيَتٰمٰى
und den Bedürftigen		اور مسکینوں (کے)	وَالْمَسٰكِيْنِ

und dem Nachbar		اور ہمسایہ	وَالْجَارِ
Verwandten		رشتہ دار (کے)	ذِی الْقُرْبٰی
und dem Nachbar,		اور ہمسایہ	وَالْجَارِ
der ein Fremder ist		اجنبی (کے)	الْجُنُبِ
und dem Gefährten an eurer Seite		اور پہلو والے (کے)	وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْۢبِ
Und dem Wanderer		اور مسافروں (کے)	وَابْنِ السَّبِيْلِ ۙ
und		اور (ساتھ ان کے)	وَ
(mit deinen) deren Besitzer wurden		کہ مالک ہوئے	مَا مَلَكَتْ
eure rechte Hände		داہنے ہاتھ تمہارے	اَيْمَانُكُمْ ؕ
Wahrlich		یقیناً	اِنَّ
Allah		اللہ	اللّٰهَ
nicht		نہیں	لَا
liebt		پسند کرتا	يُحِبُّ
Diejenigen,		(اس کو) جو	مَنْ
(die) sind		ہو	كَانَ
die Stolzen		تکبر کرنے والا	مُخْتَالًا
die Prahler		فخر کرنے والا	فَخُوْرَا ۙ﴿۳۶﴾

für Nasirat

Aufgabe:

1 Wie lautet die Übersetzung? Kreuze die richtige Antwort an!

مشق: اِن الفاظ کا ترجمہ کیا ہے؟ درست جواب پر نشان لگائیں۔

1. وَالْيَتٰمٰى

- ☐ Verwandten / (کے) رشتہ داروں
- ☐ und den Bedürftigen / اور مسکینوں (کے)
- ☐ und den Waisen / اور یتیموں (کے)

2. اعْبُدُوا

- ☐ setze du zur Seite / تم شریک ٹھہراؤ
- ☐ betet / تم عبادت کرو
- ☐ (erweiset) Güte / احسان (کرو)

3. بِ

- ☐ mit/ ساتھ
- ☐ und/ اور
- ☐ Wahrlich / یقیناً

4. liebt / پسند کرتا

- ☐ مَامَلَكَتْ
- ☐ كَانَ
- ☐ يُحِبُّ

5. Und dem Wanderer / اور مسافروں (کے)

- ☐ وَابْنِ السَّبِيْلِ
- ☐ اَيْمَانُكُمْ
- ☐ شَيْئًا

für die Lehrperson

Methoden und Ideen:

- Einführung + Einübung der Wort-zu-Wort Übersetzung: die Wörter werden aufgeteilt und anhand einer Präsentation immer jeweils 7-10 Wörter eingeführt. Die Nasirat sprechen nach, dabei wird auf die korrekte Aussprache geachtet; anschließend wird ihnen die deutsche Übersetzung genannt. Gemeinsam überlegt man sich für die einzelnen Wörter "Eselsbrücken" - wie man sich diese Wörter am besten einprägen und merken kann. Danach bekommen die Nasirat etwa 10 Minuten Zeit sich diese Wörter einzuprägen.

  Zur Überprüfung (und Motivation) wird dann ein Quiz mit je 3 Antwortmöglichkeiten durchgeführt. Die Nasirat sollen sich bei der Antwort, die sie für richtig erachten, melden. Dies wird mit allen Wörtern nacheinander so durchgeführt; zum Schluss kann der gesamte Vers mit der Übersetzung im Ganzen noch einmal gelesen werden.

- Am nächsten Tag wird dazu ein deutlich schwereres Quiz durchgeführt; den Nasirat werden keine Antwortmöglichkeiten gegeben, sondern sie liefern sie selbst. Zur Einübung für zwischendurch können sich immer zwei Nasirat zusammensetzen und sich gegenseitig abfragen.

Hadith-e-Nabawi^{SAW} – حدیث نبوی ﷺ

Was ist ein Hadith und was ist dessen Stellenwert und Wichtigkeit?

Liebe Nasirat, im Islam gibt es **drei Dinge**, die einen Muslim rechtleiten und ihm den richtigen Weg zeigen. Es ist die Pflicht eines Muslims diese drei Dinge zu verstehen und zu befolgen.

1. **Der Heilige Quran**: Der Heilige Quran ist das Wort/Buch Gottes, das frei von jeglichen Zweifeln ist. In diesem ist alles erwähnt, was für den Menschen wichtig ist.
2. **Sunnah**: Alle Handlungen des Heiligen Propheten^{SAW} nennt man Sunnah. Allah hat den Heiligen Propheten^{SAW} als Barmherzigkeit für alle Welten geschickt. Daher entsprachen die Sunnah und das Verhalten des Heiligen Propheten^{SAW} genau dem Heiligen Quran.
3. **Hadith**: Liebe Kinder, wie ihr sicherlich wisst, wird das, was der Heilige Prophet^{SAW} gesagt hat, Hadith genannt. Der Heilige Prophet^{SAW} hat in einer sehr schönen Art und Weise über jegliche Situationen des Lebens gesprochen.

Liebe Nasirat, den höchsten und ersten Rang hat der Heilige Quran. Den zweiten Rang hat die Sunnah und den dritten Rang hat das Hadith. Der Heilige Quran ist ein vollkommenes Buch und die Lehren des Islam werden durch den Heiligen Quran vervollständigt.

Wenn ein Mensch auch nur dessen Lehre kennt und diese befolgt, kann der Mensch das Wohl beider Welten erlangen. So sind die Hadith für den Heiligen Quran, wie Zeugen und erweitern das Licht und die Schönheit der Lehren des Heiligen Qurans.

حدیث کیا ہے اور اِس کی کیا اہمیت ہے؟

پیاری ناصرات !مذہبِ اسلام میں **تین چیزیں** ہیں جو ایک مسلمان کی رہنمائی کرتی ہیں اور اسے سیدھا راستہ دکھاتی ہیں۔اِن تین چیزوں کو سمجھنا اور اِن پر عمل کرنا ہر مسلمان کا فرض ہے۔

پہلی: **قرآن مجید**۔ قرآن مجید خدا کا کلام ہے جو ہر قسم کے شک سے پاک ہے۔اِس میں انسان کی ساری ضرورتوں کا بیان ہے۔

دوسری: **سنّت**۔ آنحضرت محمد ﷺ کے کام سنّت کہلاتے ہیں۔اللہ تعالیٰ نے آپ ﷺ کو ساری دنیا کے لئے رحمت بنا کر بھیجا۔چنانچہ آپ ﷺ کی سنّت اور اخلاق بھی قرآن کریم کے عین مطابق تھے۔

تیسرا ذریعہ ہے **حدیث**۔پیاری بچیو! آپکو پتہ ہی ہو گا کہ جو باتیں ہمارے پیارے نبی حضرت محمد ﷺ نے فرمائیں وہ حدیث کہلاتی ہیں۔آپ ﷺ نے زندگی کے ہر پہلو کے متعلق بہت ہی خوبصورت انداز میں باتیں بیان کیں ہیں۔

پیاری ناصرات !سب سے اُونچا اور اوّل درجہ قرآن مجید کا ہے۔ دوسرا درجہ سنّت کا ہے۔تیسرا درجہ حدیث کا ہے۔قرآن کریم ایک کامل کتاب ہے اور اسلام کی تعلیم اِس کے ذریعے ہی مکمل ہو جاتی ہے۔اگر انسان صرف اِس کی تعلیم ہی جان لے اور اِس کے حکموں پر ہی چل لے تو دونوں جہانوں کے آرام پا سکتا ہے۔لیکن احادیث قرآن کریم کے لئے گواہ کی طرح کھڑی ہوتی ہیں اور قرآنی تعلیم کے نُور اور خوبصورتی کو بڑھا دیتی ہیں۔

Wie wurden diese Hadith an uns überliefert?

Die Sahaba haben all jenem, was der Heilige Prophet^{SAW} sagte, gut zugehört und dieses in Form von Geschichten ihren Mitmenschen weiter erzählt. „Zum Beispiel: Hazrat Abu

احادیث کس طرح ہم تک پہنچیں؟

آنحضرت ﷺ کی باتیں صحابہؓ غور سے سنتے اور دوسرے ساتھیوں کو قصّوں کے رنگ میں زبانی سنایا کرتے تھے۔"مثلاً

Huraira setzte sich immer in der Moschee neben die Tür des Heiligen Propheten[SAW]. Sobald der Heilige Prophet[SAW] herauskam, gesellte er sich zu ihm und hörte ihm aufmerksam zu. So hat Hazrat Abu Huraira[RA] die meisten Hadithe überliefert."[1] Als die Sahaba verstarben, gab Allah den Gelehrten den Gedanken ein, dass sie die Hadith alle aufschreiben und sammeln, sodass diese für die kommenden Generationen aufbewahrt werden. So wurden diese durch die Überlieferer gesammelt. „Hazrat Imam Malik[rh] begann diese in einer Reihenfolge in Form eines Buches zu sammeln. Danach haben Hazrat Imam Bukhari[rh] Imam Muslim[rh], Imam Tirmizi[rh], Imam Ibne Madjah[rh], Imam Abu Daud[rh], Imam Nisai[rh] die Hadith mit viel Liebe und Mühe gesammelt. Diese sechs Bücher werden als „Sihaah Sittah" bezeichnet.

Um ein erfolgreiches religiöses und weltliches Leben zu erlangen, ist es sehr wichtig, die Hadith zu lernen und diese zu befolgen."[1]

Nun lernen wir zwei Hadith, welche zwar sehr kurz sind, aber deren Bedeutungen sehr groß ist.

حضرت ابو ہریرہؓ حضور صلی اللہ علیہ وسلم کے دروازہ کے پاس مسجد میں بیٹھے رہتے۔ جونہی حضور صلی اللہ علیہ وسلم باہر آتے وہ آپ ﷺ کے ساتھ ہو لیتے اور حضور صلی اللہ علیہ وسلم کی باتیں سنتے۔ اس طرح آپ ﷺ کی سب سے زیادہ حدیثیں حضرت ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ نے بیان فرمائی ہیں۔"[1] جب صحابہ کرامؓ کا دور گزر گیا اور یہ وفات پا گئے تو بعض تبع تابعین کے ذہنوں میں اللہ تعالیٰ نے یہ خیال ڈالا کہ حدیثوں کو لکھ کر جمع کر لینا چاہئیے تا کہ یہ آنے والی نسلوں کے لئے محفوظ ہو جائیں۔ چنانچہ یہ راویوں کے ذریعہ جمع کی گئیں۔ "اِن حدیثوں کو ترتیب دے کر کتب میں جمع کرنے کی ابتداء حضرت امام مالک رحمۃ اللہ علیہ نے فرمائی۔ پھر حضرت امام بخاریؒ، امام مسلمؒ، امام ترمذیؒ، امام ابنِ ماجہؒ، امام ابو داؤدؒ اور امام نسائیؒ نے بڑی محبت اور محنت سے احادیث جمع کیں۔ یہ چھ کتب ہیں جن کو صِحاح سِتّہ کہا جاتا ہے۔

دین اور دنیا کی زندگی کو کامیاب بنانے کے لئے حدیثوں کا علم حاصل کرنا اور ان پر عمل کرنا ضروری ہے۔"[1]

آئیں اب ہم دو احادیث پڑھتے ہیں جو چھوٹی چھوٹی ہیں مگر انکے مطالب بڑے بڑے ہیں۔

[1] Wege des Erfolgs -Teil 2, Herausgeber: Majlis Khudam-ul-Ahmadiyya Deutschland

کامیابی کی راہیں۔ حصہ دوئم۔ زیرِ اہتمام: مجلس خدام الاحمدیہ جرمنی

اَلْكَبَآئِرُ اَلْاِشْرَاكُ بِاللّٰهِ ، وَعُقُوْقُ الْوَالِدَيْنِ وَقَتْلُ النَّفْسِ وَالْيَمِيْنُ الْغَمُوْسُ۔

بڑے گناہ یہ ہیں: اللہ تعالیٰ کا شریک ٹھہرانا، والدین کی نافرمانی کرنا، ناحق قتل کرنا اور جھوٹی قسم کھانا۔

(حدیقۃ الصالحین، حدیث نمبر 850)

Große Sünden sind folgende: Jemanden Gott gleichstellen, Ungehorsamkeit gegenüber den Eltern, zu Unrecht töten und falschen Schwur leisten.

(Hadiqatus Saleheen, Nr.850)

اَلْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُوْنَ مِنْ لِّسَانِهٖ وَيَدِهٖ۔

اصل مسلمان وہ ہے جس کی زبان اور ہاتھ سے مسلمان سلامتی میں رہیں۔

(صحیح البخاری جلد اوّل، کتاب الایمان)

Ein wahrer Muslim ist jene Person, vor dessen Zunge und Hand die Muslime sicher sind.

(Sahi Bukhari, Band 1, Kitabul-Iman)

لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَّمْ يَرْحَمْ صَغِيْرَنَا وَيَعْرِفْ شَرَفَ كَبِيْرِنَا۔

اس شخص کا ہمارے ساتھ کوئی تعلق نہیں جو چھوٹے پر رحم نہیں کرتا اور بڑے کا شرف نہیں پہچانتا یعنی بڑے کی عزّت نہیں کرتا۔

(ترمذی کتاب البرّ و الصّلۃ باب ماجاء فی رحمۃ الصبیان)

(از حدیقۃ الصالحین حدیث 706 صفحہ 675-676)

Jene Person gehört nicht zu uns, die Jüngeren gegenüber nicht gnädig ist und die Würde der Älteren nicht anerkennt, also Ältere nicht respektiert.

(Tirmidhi, Hadiqatus Saleheen, Nr.706)

für Nasirat

Aufgaben

1 Im Islam gibt es drei Dinge, die einen Muslimen rechtleiten und ihm den richtigen Weg zeigen. Ordne zu!

مشق: مذہبِ اسلام میں تین چیزیں ہیں جو ایک مسلمان کی رہنمائی کرتی ہیں اور اسے سیدھا راستہ دکھاتی ہیں۔

Hadith

Der Heilige Quran

Sunnah

❶	❷	❸

Worte des Heiligen Propheten SAW

Taten des Heiligen Propheten SAW

Das Buch Gottes

2 In einem Hadith heißt es: ,,Ein wahrer Muslim ist jene Person, vor dessen Zunge und Hand die Muslime sicher sind.''

a) Warum ist es wichtig, andere Menschen nicht zu verletzen?

دوسروں کو تکلیف کیوں نہیں دینی چاہئے؟

_____

_____

_____

_____

b) Was bedeutet es, jemanden mit der Zunge zu verletzen? Was bedeutet es, jemanden mit der Hand zu verletzen?

کسی کو زبان سے تکلیف دینے سے کیا مراد ہے؟ ہاتھ سے تکلیف دینے سے کیا مراد ہے؟

_____

_____

für die Lehrperson

Methoden und Ideen:

- Einführung: Fragen Sie Nasirat, wie sie in schwierigen Situationen erfahren welches der richtige Weg ist (Rechtleitung). Welches ist die beste Quelle, das richtige Verhalten/ den richtigen Weg herauszufinden? (der Heilige Quran)
  Sie können eine alltägliche Situation erwähnen.

  Gibt es irgendeinen anderen Weg, falls man eine Anweisung des Heiligen Quran nicht sofort versteht oder noch unsicher ist? (Sunnah + Hadith)

  Lesen Sie anschließend gemeinsam den ersten Teil des Textes.

- Für den zweiten Teil des Textes können Sie Nasirat fragen, wie wir heute etwas Gehörtes an andere weitergeben können (Aufnahmegeräte, Handys, etc.). Wie werden die schönen Worte von Huzur[ABA] an uns weitergeleitet und für die kommenden Generationen aufgehoben? Gab es diese Möglichkeiten auch vor 1400 Jahren, um die wunderschönen Worte des Heiligen Propheten[SAW] für die folgenden Generationen aufzuheben? Doch wie ist es dann möglich , dass wir die Ahadith kennen/schriftlich verfügbar haben, obwohl es damals diese technischen Möglichkeiten nicht gab?

  Lesen Sie die zweite Hälfte des Textes und suchen Sie die Lösung.

- Erklären Sie die Ahadith anhand von alltäglichen Beispielen. Beim ersten Hadith sollten Sie die verschiedenen Formen von Shirk klarmachen; Shirk ist auch…
  - …Fernsehen wenn Zeit für Namaz ist
  - …an einen Glücksbringer glauben
  - …daran glauben, dass man nur durch eigene Bemühungen Erfolg bei Prüfungen hat.
  - …daran glauben, dass Gesundwerden allein von Medikamenten abhängig ist.

- Denken Sie daran, zu Beginn das Durood Shareef zu rezitieren.

﴿Hifz-e-Dua – حفظِ اَدعیہ﴾

Gebet für die Eltern

والدین کے حق میں دعا

رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيٰنِيْ صَغِيْرًا۔

O mein Herr, sei Barmherzig zu ihnen (meinen Eltern), wie sie mich als Kleines betreuten.

(Surah Bani-Israil:25)

اَے میرے رب! رحم کر ان دونوں پر جس طرح پالا انہوں نے مجھے بچپن میں۔

(سورۃ بنی اسرائیل :25)

Fiqah – فقہ

Die dritte Säule des Islam: Fasten – اسلام کا تیسرا رکن: روزہ

Am frühen Morgen des ersten Ramadhan wurde Aisha durch den Klang der Rezitation des Heiligen Quran geweckt. Es war noch sehr früh und draußen war es noch dunkel. Aber im anderen Zimmer rezitierte ihre Mutter aus dem Heiligen Quran. Ihre ältere Schwester verrichtete im Zimmer nebenan das Gebet. Aber es war noch nicht Zeit für das Fajr-Gebet…. Als Aisha das Zimmer nebenan betrat, schloss ihre Schwester gerade das Gebet mit dem „Salam" ab.

Aisha: Liebe Schwester, welches Gebet verrichtest du gerade? Es ist doch noch nicht Zeit für das Fajr-Gebet.

Schwester: Ich habe das Tahajjud-Gebet verrichtet.

Aisha: Was ist das Tahajjud-Gebet?

Schwester: Das Tahajjud-Gebet ist eine Art Nafl, welches nachts verrichtet wird. Nawafil ist ein freiwilliges Gebet, welches zusätzlich zum Sunnat- und Pflichtgebet verrichtet wird.

Aisha: Aber warum verrichtest du ein zusätzliches Gebet? Wir beten doch bereits fünfmal am Tag? Ist das denn nicht genug?

Schwester: Schau mal, Aisha. Allah Ta'ala benötigt unser zusätzliches Gebet nicht. Er hat uns verpflichtet, fünfmal am Tag zu beten. Wenn wir nach dem Erfüllen der Pflicht denken, dass wir unser Ziel erreicht haben, dann ist das nicht richtig. Tatsächlich ist es so, dass ein Mensch auch schwach und faul ist. Aus diesem Grund kann es sein, dass ein Mensch manchmal sein Pflichtgebet verpasst oder nicht

رمضان کے پہلے دن قرآن کریم کی تلاوت کی آواز سے عائشہ کی آنکھ کھلی۔ ابھی تو کافی صبح تھی اور باہر اندھیرا تھا۔ لیکن دوسرے کمرے میں اُس کی امی تلاوت کر رہی تھیں۔ اس کی بڑی بہن ساتھ والے کمرے میں نماز پڑھ رہی تھیں۔ فجر کی نماز کا وقت تو ابھی نہیں ہوا تھا۔ عائشہ کے اندر جاتے ہی باجی نے سلام پھیری۔

عائشہ: باجی، آپ کونسی نماز پڑھ رہی ہیں؟ فجر کی نماز کا وقت تو ابھی نہیں ہوا ہے۔

باجی: میں نے تہجد پڑھی ہے۔

عائشہ: یہ تہجد کیا ہوتی ہے؟

باجی: تہجد نوافل کی ایک قسم ہے جو رات کو ادا کی جاتی ہے۔ نوافل وہ نماز ہے جو سنت اور فرض کے علاوہ زائد پڑھی جاتی ہے۔

عائشہ: لیکن آپ زائد نماز کیوں پڑھ رہی ہیں؟ ہم دن میں پانچ نمازیں تو پڑھتے ہیں۔ کیا وہ کافی نہیں ہوتیں؟

باجی: دیکھو عائشہ۔ اللہ تعالیٰ کو ہماری زائد عبادت کی ضرورت نہیں۔ اُس نے ہم پر دن میں پانچ وقت نماز فرض کی ہے۔ اگر ہم فرائض کو ادا کر کے یہ سمجھ لیتے ہیں کہ ہم نے کام پورا کر لیا ہے تو یہ درست نہیں۔ اصل بات یہ ہے کہ انسان میں کمزوری اور سستی بھی پائی جاتی ہے جس کی وجہ سے انسان کی نماز بعض اوقات چھوٹ جاتی ہے یا وہ نماز درست طریق سے ادا نہیں کرتا۔ لیکن خدا تعالیٰ اپنے بندوں کی کمزوریوں سے واقف ہے اور ان پر

	ordentlich verrichtet. Aber Allah Ta'ala kennt die Schwächen seiner Diener und Er ist sehr gnädig. Deshalb hat Er ein paar Dinge verpflichtet und ein paar als Nawafil, als freiwilligen Zusatz, bezeichnet.		بہت رحم کرنے والا ہے۔اِسی وجہ سے اس نے کچھ تو فرائض مقرر کر دیئے ہیں اور کچھ نوافل۔
Aisha:	Erklär mir das bitte ausführlicher.	عائشہ:	یہ آپ مجھے تفصیل سے سمجھائیں۔
Schwester:	Ich erkläre dir das an einem Beispiel. Du schreibst doch Prüfungen in der Schule. In diesen Prüfungen gibt es oft ein paar Pflichtaufgaben, welche bearbeitet werden müssen, und dann gibt es noch ein paar Fleißaufgaben, welche bearbeitet werden können, falls man noch Zeit übrig hat, und durch welche man zusätzliche Punkte erreichen kann. Nun stell dir vor, du schreibst eine Prüfung, für deren Bestehen du nur 50 Punkte erreichen musst und du bearbeitest nur die Pflichtaufgaben, welche eine Gesamtpunktzahl von 50 Punkten haben und bearbeitest die Fleißaufgaben nicht. Bist du dir dann sicher, dass du die Prüfung bestehen wirst?	باجی:	یہ میں آپکو ایک مثال کے ذریعے تفصیل سے سمجھاتی ہوں۔دیکھو! آپکے اسکول میں امتحان ہوتے ہیں۔اِن میں اکثر چند سوال ہوتے ہیں جن کو حل کرنا لازمی ہوتا ہے(Pflichtaufgabe) اور چند زائد سوال ہوتے ہیں جن کو حل کیا جاسکتا ہے اگر وقت ہو تو اور جن کے ذریعے زائد نمبر حاصل کیئے جاسکتے ہیں(Fleißaufgabe)۔اب فرض کرو کہ آپ ایک ایسا امتحان دینے کے لئے جاتی ہو جس میں پاس ہونے کے لئے صرف پچاس نمبر حاصل کرنے کی شرط ہو اور جا کر اتنے سوال حل کر آؤ جن کے پچاس ہی نمبر ہوں اور زائد والے سوال نہ حل کرو۔تو آپ یقین کر لو گی کہ آپ پاس ہو جاؤ گی؟
Aisha:	Nein, liebe Schwester! Das wäre falsch von mir, denn es kann sein, dass ich einen Fehler gemacht habe und nicht alle 50 Punkte erreiche, dann würde ich die Prüfung nicht bestehen.	عائشہ:	نہیں باجی! یہ تو ی میری غلطی ہو گی کیونکہ ممکن ہے کہ میرا کوئی سوال غلط نکل آئے اور اِس وجہ سے مجھے پورے پچاس نمبر حاصل نہ ہو سکیں اور میں فیل ہو جاؤں۔
Schwester:	Ja, genau richtig. Die vorsichtigen und klugen Schüler machen das deshalb anders. Sie bearbeiten nicht nur die Pflichtaufgaben, sondern auch die Fleißaufgaben, damit sie so, auch wenn sie Fehler machen sollten, genügend Punkte erreichen können, um die Prüfung zu bestehen. Durch die Fleißaufgaben in deiner Prüfung bekommst du zusätzlich Punkte. Solltest du Punktabzug bei den	باجی:	جی بالکل۔اسی لئے جو ہوشیار اور سمجھدار طالب علم ہوتے ہیں وہ ایسا نہیں کرتے۔بلکہ وہ جو سوال فرض ہوتے ہیں انہیں بھی اور جو زائد سوال ہوتے ہیں وہ بھی سارے کے سارے حل کر آتے ہیں کہ شاید سب کے نمبر ملا کر پاس ہو سکیں۔یہ جو Fleißaufgaben آپکے امتحان میں ہوتے ہیں اِن کے ذریعے آپکو زائد نمبر ملتے ہیں۔اگر آپکے فرض سوالوں میں نمبر کٹتے ہیں تو زائد حل کیئے ہوئے درست سوالوں کے ذریعے کٹے ہوئے

	Pflichtaufgaben bekommen, dann kannst du das durch die Bearbeitung von Fleißaufgaben ausgleichen. Nawafil sind auch eine Art Fleißaufgaben. Am Tag des Jüngsten Gerichts werden wir auch geprüft werden, wie erfolgreich wir im Laufe des Lebens mit dem Verrichten unserer Gebete waren. Die Pflichtgebete sind dazu gedacht, dass wenn jemand sie erfüllt, ihn keine Schuld trifft und er die Prüfung erfolgreich besteht. Aber ein vernünftiger Mensch wird nicht nur die Pflichtgebete verrichten, sondern auch die Nawafil. Denn falls er bei dem Verrichten der Pflichtgebete einen Fehler gemacht hat, dann kann er das durch die Nawafil ausgleichen. Das heißt, dass Nawafil die Gebete, die wir aus Faulheit nicht verrichtet haben oder die aufgrund von Fehlern nicht anerkannt wurden, ausgleichen.	نمبر پورے ہو جاتے ہیں ۔ نوافل بھی ایک طرح کی Fleißaufgabe ہی ہوتے ہیں۔ قیامت کے دن بھی ہمارا ایک طرح کا امتحان ہو گا کہ ہم زندگی میں نمازوں کی ادئیگی میں کتنے کامیاب رہے ہیں۔ فرائض تو اس لئے ہوتے ہیں کہ اگر کوئی شخص ان کو پورا کر لے گا تو اس پر کوئی الزام نہیں آئے گا اور وہ کامیاب ہو جاتا ہے۔ لیکن ایک سمجھ دار انسان صرف فرائض کی ادئیگی پر ہی نہیں رہتا بلکہ وہ نوافل بھی ادا کرتا ہے تا کہ اگر فرائض کے ادا کرنے میں کوئی کمی رہ گئی ہو تو نوافل کے ذریعے پوری ہو جائے ۔یعنی نوافل ہماری سستی کی وجہ سے چھوٹی ہوئی نمازوں کو یا ایسی نماز جو قبول نہ ہوئی ہو انہیں پورا کر دیتے ہیں۔
Aisha:	Das ist ja etwas ganz Wunderbares. Verrichtest du etwa täglich die Nawafil?	عائشہ:	یہ تو بہت اچھی چیز ہے پھر۔ کیا آپ روزانہ نوافل پڑھتی ہیں؟
Schwester:	Ja, Aisha, ich versuche es. Aber während des Ramadan konzentriert man sich auf zusätzliche Gottesdienste und so sollte es auch sein. Und dann sollte man diese positive Veränderung das ganze Jahr über beibehalten.	باجی:	جی عائشہ، کوشش یہی ہوتی ہے۔ لیکن رمضان کے دنوں میں خاص طور پر زائد عبادت ی طرف توجہ ہوتی ہے اور ہونی چاہئیے۔ اور پھر اِس تبدیلی کو سارا سال قائم رکھنا چاہئیے۔
Aisha:	Warum achtet man während des Ramadan so sehr auf den Gottesdienst und warum ist dieser Monat so besonders?	عائشہ:	رمضان میں کیوں اتنی عبادت کی طرف توجہ ہوتی ہے اور یہ مہینہ اتنا خاص کیوں ہے؟
Schwester:	Ramadan ist der islamische Namen für den Monat, den Allah Ta'ala für das Fasten festgelegt hat. Es wird also in diesem Monat vom ersten bis zum letzten Tag (den ganzen Monat hindurch) täglich	باجی:	رمضان اُس خاص مہینہ کا اسلامی نام ہے جس کو اللہ تعالیٰ نے روزے رکھنے کے لئے مقرر کیا ہے۔ یعنی اِس ماہ میں روزانہ پہلی تاریخ سے آخری تاریخ تک (پورے مہینے) روزے رکھے جاتے ہیں۔ رمضان کا مطلب ہے "جلانے

	gefastet. Der segensreiche Monat des Ramadan ist für das Erlangen von Allahs Segen und Gnade besonders geeignet, denn es heißt in einem Hadith, dass in diesem Monat die Tore des Paradieses geöffnet werden und die Tore der Hölle geschlossen werden, wodurch Satan eingesperrt wird. Also wird der Weg zur Erlangung Allah Ta'alas Nähe und einer spirituellen Weiterentwicklung erleichtert. Deshalb versucht jeder im Ramadan durch das Verrichten von so vielen Gottesdiensten wie möglich und zusätzlichen Gebeten Allah Ta'alas Nähe zu erreichen.		والا" یا "تپش"۔اِس سے یہ مطلب لیا جا سکتا ہے کہ رمضان گناہوں کو جلا دیتا ہے۔ رمضان کا مبارک مہینہ اللہ تعالیٰ کے فضل اور رحمت کو جذب کرنے کا ایک بابرکت مہینہ ہے کیونکہ ایک حدیث میں آتا ہے کہ اِس مہینہ میں جنّت کے دروازے کھل جاتے ہیں اور جہنم کے دروازے بند کر دیئے جاتے ہیں جس کے ذریعے شیطان کو قید کر دیا جاتا ہے۔یعنی اللہ تعالیٰ تک پہنچنے کا راستہ اور روحانی ترقیات حاصل کرنے کا راستہ آسان ہو جاتا ہے۔ اِس لئے رمضان میں ہر انسان کی کوشش ہوتی ہے کہ وہ زیادہ سے زیادہ خدا تعالیٰ کی عبادت کر کے اور نوافل کے ذریعے زائد عبادت کر کے خدا تعالیٰ کا قرب حاصل کرے۔
Aisha:	Wird im Ramadan außerdem noch irgendein Gottesdienst verrichtet und werden Nawafil etwa nur im Ramadan verrichtet?	عائشہ:	کیا رمضان میں اِس کے علاوہ بھی کوئی عبادت کی جاتی ہے اور کیا نوافل صرف رمضان میں پڑھے جاتے ہیں؟
Schwester:	Nein, Nawafil werden auch außerhalb des Ramadan verrichtet. Aber ein Gottesdienst ist im Monat Ramadan besonders und findet nur in diesem Monat statt. Auch dies ist eine Form von Nawafil und heißt *Namaz-e-Taraweeh*. Das *Namaz-e-Taraweeh* wird nach dem Isha-Gebet und vor den Witr als Gemeinschaftsgebet verrichtet. Dieses findet auch in unserer Moschee statt.	باجی:	نہیں ،نوافل رمضان کے علاوہ بھی پڑھے جاتے ہیں ۔لیکن ایک عبادت ماہِ رمضان میں خاص ہوتی اور صرف اِس مہینے میں منعقد ہوتی ہے۔وہ بھی نوافل کی ایک قسم ہے اور اسے نمازِ تراویح کہتے ہیں۔نمازِ تراویح عشاء کی نماز کے بعد اور وتروں سے پہلے باجماعت پڑھی جاتی ہے۔یہ ہماری مسجد میں بھی ادا کی جاتی ہے۔
Aisha:	Dann werde ich insha'Allah auf jeden Fall zum Namaz-e-Taraweeh gehen. Gibt es etwa im Ramadan außer dem Namaz und den Nawafil auch eine weitere Methode, um die Nähe Allahs zu erlangen?	عائشہ:	پھر تو میں بھی انشاء اللہ ضرور نمازِ تراویح پڑھنے جاؤں گی۔کیا رمضان میں نمازیں اور نوافل ادا کرنے کے علاوہ بھی کوئی ذریعہ ہوتا ہے اللہ تعالیٰ تک پہنچنے کا؟
Schwester:	Ja, Aisha. Ein weiteres Mittel ist das Rezitieren des Heiligen Quran. Allah Ta'ala hat den Monat Ramadan zu einem wichtigen und segensreichen Monat erklärt. Der	باجی:	جی عائشہ۔ایک اور ذریعہ قرآن کریم کی تلاوت ہے۔ماہ رمضان کو خدا تعالیٰ نے ایک اہم اور بابرکت مہینہ قرار دیا ہے۔کیونکہ قرآن کریم نازل ہونے کا آغاز اِسی مہینہ سے ہوا۔اسی لئے اس مہینے میں قرآن شریف پڑھنے کی

Grund hierfür ist, dass die Offenbarung des Heiligen Quran in diesem Monat begonnen hat. Deshalb sollte man sich in diesem Monat besonders auf die Rezitation des Heiligen Quran konzentrieren. Man sollte so viel Zeit wie möglich mit dem Gedenken Allahs verbringen. Außerdem sollten wir das „Sadqa" leisten, also im Namen Allahs Geld spenden. Während man einerseits sich auf das Verrichten dieser Wohltaten konzentrieren sollte, sollte man auch stets versuchen, sich vor schlechten Taten zu schützen. Man sollte z. B. nicht lügen, man sollte nicht streiten und auch niemanden beschimpfen. Sollten wir all diese schlechten Dinge trotz des Fastens tun, dann werden wir keinen Nutzen aus dem Fasten haben. Komm, lass uns nun in die Küche gehen. Es ist Zeit für Sahri (Essen).	طرف خاص توجہ کرنی چاہئیے اور کم از کم ایک بار تو ضرور قرآن شریف کا دور مکمل کرنا چاہئیے۔ ذکرِ الٰہی میں زیادہ سے زیادہ وقت گزارنا چاہئیے۔ اِس کے علاوہ ہمیں صدقہ بھی دینا چاہئیے یعنی اللہ تعالیٰ کی راہ میں مال خرچ کرنا چاہئیے۔ جہاں ایک طرف اِن اعمالِ صالحہ کی طرف توجہ ہونی چاہئیے وہاں دوسری طرف ہر برے کام سے بچنے کی کوشش کرنی چاہئیے۔ مثلاً جھوٹ نہیں بولنا چاہئیے، لڑائی جھگڑا نہیں کرنا چاہئیے، کسی کو بُرا نہیں کہنا چاہئیے۔ اگر یہ سب گندے کام ہم روزہ رکھنے کے باوجود کریں تو ہمیں روزے سے کچھ بھی حاصل نہیں ہو گا۔ اب آئیں ہم باورچی خانے میں چلتے ہیں۔ سحری کا وقت ہو گیا ہے۔
Aisha: Was ist „Sahri"? Schwester: Um fasten zu können, essen wir morgens vor dem Anbruch der Zeit für das Fajr-Gebet. Diese segensreiche Mahlzeit am Morgen, nennt man „Sahri". Aisha: Wirst du jetzt auch das „Sahri" essen und dann fasten? Schwester: Ja, Aisha. Es ist eine Sunnah (Praxis des Heiligen Propheten^{SAW}) das „Sahri" zu essen und es birgt viele Segnungen in sich. Das „Sahri" hat eine wichtige Stellung im Fasten. Das „Sahri" ist auch verbunden mit dem Erwachen bei Nacht, denn diese Zeit ist für das Gedenken Allahs und für Gebete gedacht. Zu dieser Zeit wird Allah Ta'alas Gnade herabgesandt und diese Zeit wird zum Mittel zur	عائشہ: یہ سحری کیا ہوتی ہے؟ باجی: ہم روزہ رکھنے کے لئے صبح کے وقت نمازِ فجر سے پہلے کھانا کھاتے ہیں۔ اِس صبح کے مبارک کھانے کو سحری کہتے ہیں۔ عائشہ: کیا آپ بھی اب سحری کر کے روزہ رکھیں گی؟ باجی: جی عائشہ۔ سحری کھانا سنت ہے اور اِس میں بہت برکت ہے۔ سحری کو روزے میں ایک اہم مقام حاصل ہے۔ سحری کا تعلق رات کو جاگنے کے ساتھ بھی ہے کیونکہ یہ وقت ذکر اور دعا کا ہوتا ہے جس میں اللہ تعالیٰ کی رحمتیں نازل ہوتی ہیں اور یہ وقت دعا اور استغفار کی قبولیت کا باعث بنتا ہے۔

Erfüllung der Gebete und der Vergebung.	
Aisha hat ihrer Schwester sehr aufmerksam zugehört und sich alles genau gemerkt. Aisha mochte die Stimmung des Ramadans im ganzen Hause. Die Zeit verging in Rezitationen des Heiligen Quran und in Gottesdiensten und so wurde es bereits Abend. Vor dem „Iftari" fragte die Mutter Aisha:	عائشہ نے باجی کی تمام باتیں بہت غور سے سنیں اور ذہن نشین کر لیں۔ عائشہ کو گھر میں رمضان کا ماحول بہت اچھا لگ رہا تھا۔ تلاوت قرآن کریم اور عبادات میں سارا وقت گزر تا گیا اور اِسی میں شام ہو گئی۔ افطاری سے پہلے امی جان نے عائشہ سے پُوچھا:
Mutter: Liebe Aisha. Hilf uns doch bei den Vorbereitungen des „Iftari". Heute gibt es, viel zu tun. Wir werden InshaAllah auch den Nachbarn Speisen des „Iftari" zukommen lassen. Weißt du, was der Heilige Prophet[SAW] über jemanden gesagt hat, der das „Iftari" anbietet?	امی: عائشہ۔ ہماری افطاری کی تیاری میں مدد کرواؤ۔ آج کام زیادہ ہے۔ ہم انشاء اللہ ہمسائیوں کے گھر بھی افطاری کا سامان بھیجے گیں۔ آپکو پتہ ہے کہ روزہ افطار کرانے والے کے متعلق آنحضرت ﷺ نے کیا فرمایا ہے؟
Aisha: Nein, liebe Mutter. Sag es mir bitte.	عائشہ: نہیں امی جان۔ آپ مجھے بتائیں۔
Mutter: Der Heilige Prophet[SAW] sagte, dass jemand, der das „Iftari" vorbereitet und anbietet, der wird ebenso gesegnet, wie jemand, der gefastet hat.	امی: آنحضرت ﷺ نے فرمایا جو روزہ افطار کرائے اُسے روزہ رکھنے کے برابر ثواب ملے گا۔[1]
Aisha: Dann werde ich auf jeden Fall helfen. Was bedeutet „Iftari", liebe Mutter.	عائشہ: پھر تو میں ضرور مدد کروں گی۔ امی جان، افطاری کا مطلب کیا ہے؟
Mutter: „Iftari" bedeutet, das Fasten zu beenden.	امی: افطاری روزہ کھولنے کو کہتے ہیں۔
Aisha: Wie macht man „Iftari"? Gibt es etwas Besonderes?	عائشہ: افطاری کس طرح کرتے ہیں؟ کیا اِس میں کچھ خاص ہوتا ہے؟
Mutter: Man sollte das Fasten mit einer Dattel beenden. Weil das Segnungen in sich birgt, denn das ist die Sunnah des Heiligen Propheten[SAW] Sollte man keine Dattel zur Verfügung haben, dann kann man auch mit bloßem Wasser oder Milch das Fasten beenden. Außerdem gibt es auch ein besonderes Gebet für das Beenden des Fastens, welches man unbedingt aufsagen sollte. Du solltest dieses Gebet auch	امی: روزہ ہمیں کھجور سے افطار کرنا چاہیئے۔ کیونکہ اس میں برکت ہے۔ اگر یہ میسّر نہ ہو تو سادہ پانی یا دودھ سے بھی روزہ کھولا جا سکتا ہے۔ اس کے علاوہ روزہ کھولنے کی ایک دعا بھی ہے جو ضرور پڑھ لینی چاہیئے۔ یہ دعا آپکو بھی یاد کرنی چاہیئے۔ یہ دعا ہے اَللّٰھُمَّ اِنِّیْ لَکَ صُمْتُ وَبِکَ اٰمَنْتُ وَعَلَیْکَ تَوَکَّلْتُ وَعَلٰی رِزْقِکَ اَفْطَرْتُ۔

[1] ترمذی کتاب الصوم

auswendig lernen. Das Gebet lautet: اَللّٰھُمَّ اِنِّیۡ لَکَ صُمۡتُ وَبِکَ اٰمَنۡتُ وَعَلَیۡکَ تَوَکَّلۡتُ وَعَلٰی رِزۡقِکَ اَفۡطَرۡتُ۔ O Allah, für Dich allein habe ich gefastet, und ich glaube und vertraue Dir und ich breche das Fasten mit dem, womit Du mich versorgt hast. Aisha: Ich werde dieses Gebet InshaAllah auswendig lernen. Wann beendet man das Fasten, liebe Mutter? Mutter: Kurz nach dem Sonnenuntergang sollte man das Fasten beenden und nicht allzu lange warten.	اَے اللہ ! یقیناً تیرے لئے مَیں نے روزہ رکھا اور تجھ پر مَیں ایمان لایا اور تجھ پر مَیں نے بھروسہ کیا اور تیرے رزق سے مَیں نے اِفطار کیا۔ عائشہ: یہ دعا مَیں انشاء اللہ یاد کروں گی۔امی جان۔روزہ کھولتے کس وقت ہیں؟ امی: سورج غروب ہونے کے ایک دو منٹ بعد روزہ افطار کر لینا چاہئیے۔زیادہ انتظار نہیں کرنا چاہئیے۔
Quellen: - Fiqah-Ahmadiyya - Das Gedenken Allahs, Hadhrat Khalifatul Massih II[RA]	ماخوذ: - فقہ احمدیہ - ذکرِ الٰہی از حضرت خلیفۃ المسیح الثانی رضی اللہ تعالیٰ عنہ

für Nasirat

Aufgaben (Fiqah)

1 **Sinn und Zweck des Ramadhan** - Im Ramadhan machen und unterlassen wir vieles, um Allah näher zu kommen. Notiere was wir besonders intensiv tun sollten, und was wir unbedingt unterlassen sollten. Die Bilder helfen dir. Fallen dir auch weitere Sachen ein, die man tun oder unterlassen sollte? Notiere diese in die leeren Felder.

رمضان کی غرض: رمضان کے مہینے میں ہم بہت سے کام کرتے ہیں جن کے ذریعے اللہ تعالیٰ کا قرب حاصل ہوتا ہے۔ نوٹ کریں کہ ہمیں کونسے کام کثرت سے کرنے چاہئیں اور کن کاموں سے پرہیز کرنی چاہئے۔

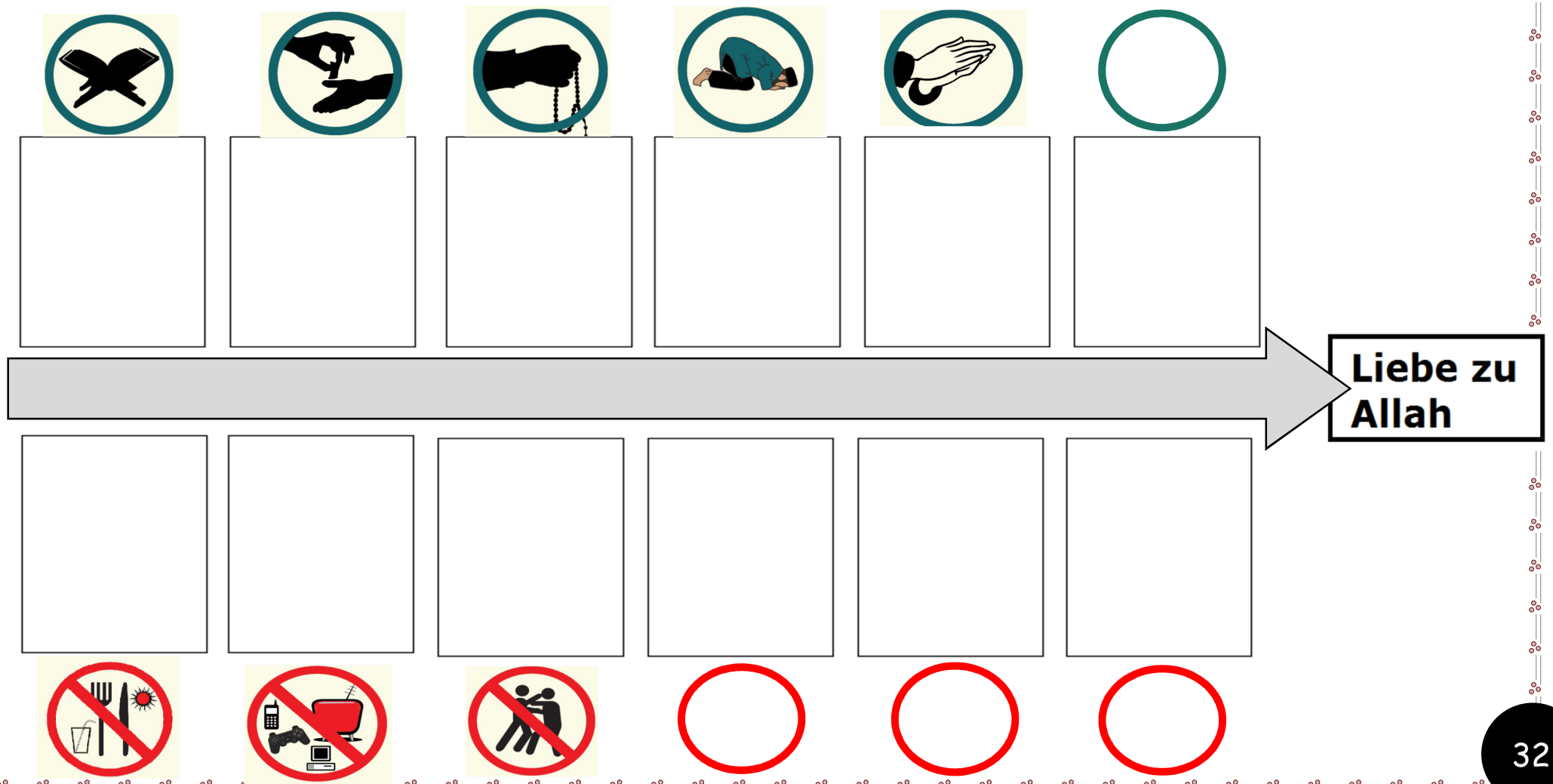

2 Fülle die Lücken aus! خالی جگہ پُر کریں

Im Monat Ramadhan fasten alle _____ und _____ Muslime.

Dabei wird auf _____ und _____ von _____

bis_____ verzichtet. Man _____ viel und rezitiert

viel aus dem_____.

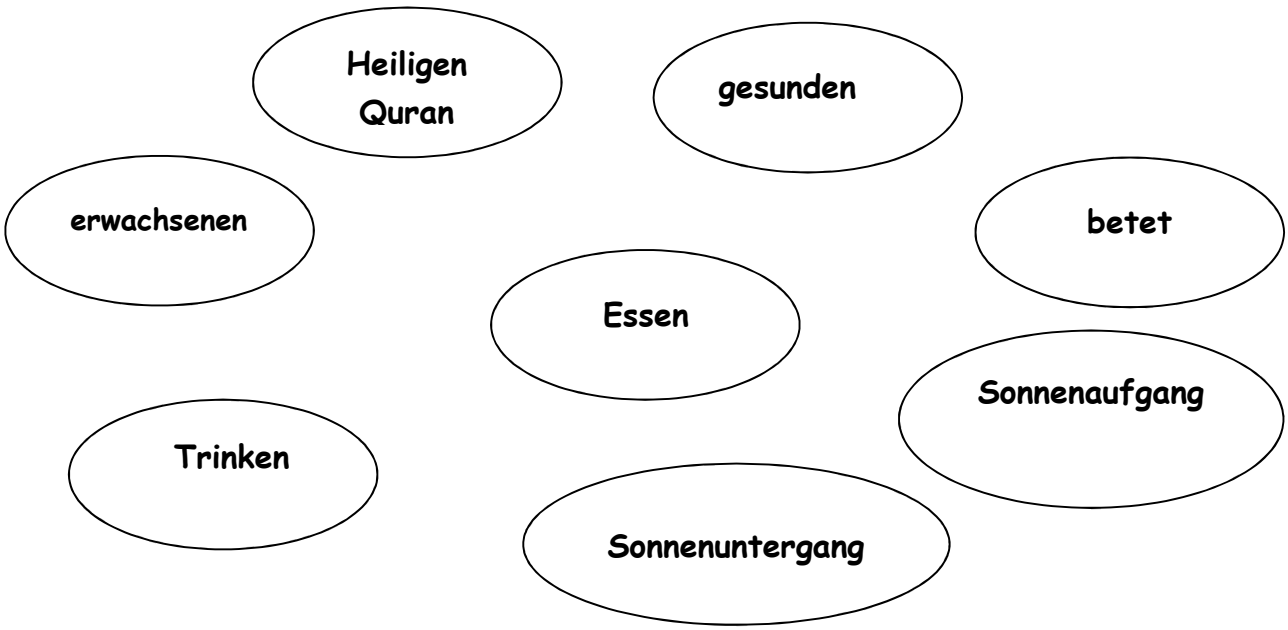

3 **Gruppenarbeit** - Erstellt in einer Gruppe ein Plakat zum Thema Ramadhan.

Auf eurem Plakat sollen wesentliche Fragen zum Thema beantwortet sein, z.B.:

- Warum fasten Muslime?
- Wer darf fasten?
- Warum ist der Monat Ramadhan ein besonderer Monat?
- Worauf wird im Monat Ramadhan verzichtet?
- Wie wird gefastet (Sahri, Iftari)?
- Wie sollen sich Muslime insbesondere im Monat Ramadhan verhalten?
- ...

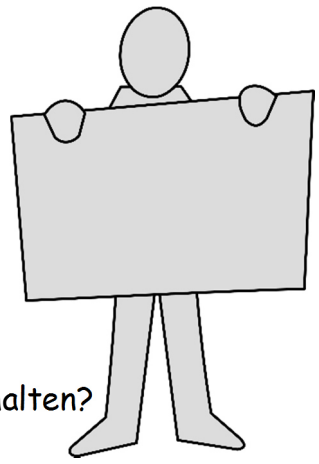

Um die Antworten der letzten drei Fragen zu verdeutlichen, sollt ihr gemeinsam einen Tagesablauf verfassen mit der Fragestellung "Wie schaut für euch ein perfekter Tag als Fastender aus?''
Das Plakat soll ansprechend und kreativ gestaltet werden, damit ihr es anschließend der Gruppe vorstellen könnt.

für die Lehrperson

Methoden und Ideen:

- Sie als Lehrperson sollten den kompletten Fiqah Text auf nasirat.de gelesen haben.
- Einführung: Erklären Sie den Nasirat die Wichtigkeit des Fastens und gehen Sie dabei auf die Säulen des Islam ein (Fasten = 3.Säule). Sie können folgendermaßen vorgehen:
  - Zeigen Sie die Säulen des Islam (z.B. auf einem Plakat) oder basteln Sie selbst ein Gebäude, das aus Säulen besteht (z.B. aus Küchenrollen, Bauklotzen oder Lego-Steinen).
  - Zeigen Sie das Gebäude. Fragen Sie nun Nasirat, was passieren würde, wenn man eines der Säulen fallen lässt? (Das ganze Gebäude fällt um).
    Gleichermaßen ist es mit den Säulen des Islam: Lässt man auch nur eine einzige Säule weg, so bleibt der Glaube eines Muslim unvollkommen.
- Lesen Sie den Text in verteilten Rollen. Sie können auch eine passende Umgebung aufbauen, z.B. Schwester sitzt auf dem Gebetsteppich, Küchenutensilien bei der Küchen-Szene, etc.)

Geschichte des Islam - تاریخ اسلام

Das schöne Vorbild des Heiligen Propheten^{SAW} bei der Erfüllung der Rechte der Mitmenschen

حقوق العباد کی ادائیگی میں آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کا اسوۂ حسنہ

Unser Heiliger Prophet Hadhrat Muhammad Mustafa^{SAW} hat bei der Erfüllung der Rechte der Mitmenschen und beim gütigen Umgang mit der gesamten Menschheit solch hohe Vorbilder geschaffen, für die es in der Geschichte kein Gleichnis gibt.	ہمارے پیارے آقا حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم نے حقوق العباد ادا کرنے اور بنی نوع انسان سے حسنِ سلوک کی ایسی اعلیٰ مثالیں قائم کیں کہ تاریخ میں پہلے اس کی مثال نہیں ملتی۔
Der gute Umgang des Heiligen Propheten^{saw} mit den Eltern Unserem geliebten Propheten Hadhrat Muhammad^{SAW} war es durch die Bestimmung Allahs zwar nicht möglich, seinen^{SAW} Eltern direkt zu dienen, jedoch trug er^{SAW} eine unendliche Liebe für diese in seinem Herzen. So betete er^{SAW} fortwährend mit Schmerz für sie. Nichtsdestotrotz fand sein Wunsch, seinen Eltern zu dienen, Ausdruck und Erfüllung in der Fürsorge gegenüber seinen Nähreltern. Damit hinterließ er^{SAW} ein Vorbild, aus dem sich erahnen lässt, was er^{SAW} alles für seine leiblichen Eltern getan hätte. Einmal hatte der Heilige Prophet^{SAW} Platz genommen, als sein Nährvater erschien, daraufhin breitete der Heilige Prophet^{SAW} eine Ecke seiner Decke für ihn aus. Danach kam auch seine Nährmutter (Amme), woraufhin er^{SAW} die andere Ecke seiner Decke für sie ausbreitete. Anschließend kam auch sein Nährbruder hinzu, woraufhin der Prophet^{SAW} aufstand und ihm den Platz vor sich anbot. (Sunan Abu Dawud Kitabul-Adab, Kapitel Bural-Walidain) Hadhrat Usamah^{RA} berichtet, dass die Amme des Heiligen Propheten^{SAW} Hadhrat Haleemah einst nach Mekka kam und den Heiligen Propheten^{SAW} über die Trockenzeit und den	**آنحضور صلی اللہ علیہ وسلم کا والدین سے حسنِ سلوک:** ہمارے پیارے آقا حضرت محمد مسطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم کو چونکہ اپنے والدین کی خدمت کا براہِ راست موقعہ نہیں ملا مگر آپؐ کے دل میں اپنے والدین کے لئے بے پناہ محبت تھی اور آپؐ ہمیشہ ان کے لئے رو رو دعائیں کیا کرتے تھے۔ آپ صلی اللہ علیہ وسلم نے اپنے رضاعی والدین کی بھی بہت خدمت کی اور ہمیشہ ان کا خیال رکھا۔ ایک مرتبہ آنحضور صلی اللہ علیہ وسلم تشریف فرما تھے کہ آپ کے رضاعی والد آئے۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم نے اُن کے لئے چادر کا ایک گوشہ بچھا دیا۔ پھر رضاعی ماں آئیں تو آپؐ نے دوسرا گوشہ بچھا دیا۔ پھر آپؐ کے رضاعی بھائی آئے تو آپ صلی اللہ علیہ وسلم اُٹھ کھڑے ہوئے اور اُن کو اپنے سامنے بٹھالیا۔ (سنن ابو داؤد کتاب الادب باب بُر الوالدین)۔ حضرت اسامہؓ بیان کرتے ہیں کہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کی رضاعی والدہ حلیمہ مکہ میں اور حضورؐ سے مل کر قحط اور مَویشیوں کی ہلاکت کا ذکر کیا حضور صلی اللہ علیہ وسلم نے حضرت خدیجہ سے مشورہ کیا اور رضاعی ماں کو چالیس بکریاں اور ایک اونٹ مال سے لدا ہوا دیا۔ (طبقات ابن سعد جلد اول، صفحہ 113، بیروت 1960)

Hungerstod des Viehs in Kenntnis setzte. Der Heilige Prophet[SAW] beriet sich mit Hadhrat Khadijah[RA] und übergab seiner Nährmutter vierzig Schafe und ein mit Gütern beladenes Kamel.
(Tabaqat ibne Sa'd, Band 1, Seite 113, Beirut: 1960)

Der gütige Umgang des Heiligen Propheten[SAW] mit Kindern

Der Heilige Prophet Muhammad[SAW] pflegte einen äußerst liebevollen Umgang mit Kindern und begegnete ihnen immer mit Respekt. Immer, wenn er[SAW] an Kindern vorbeiging und ihnen begegnete begrüßte er[SAW] sie.

Hadhrat Abu Hurairah[RA] berichtet, immer, wenn der Heilige Prophet[SAW] die ersten Früchte einer Saison erhielt, so betete er[SAW] zuallererst für Segnungen in diesen Früchten (d.h. dass sie reichlich sein mögen). Anschließend gab er[SAW] aus diesen Früchten zuerst dem jüngsten anwesenden Kind zum Essen. (Muslim)

Hadhrat Abdullah bin-Haris[RA] berichtet, immer wenn der Heilige Prophet[SAW] die Kinder von Hadhrat Abbas[RA], Abdullah[ra] und Abaidullah aber auch andere Kinder sah, stellte er[SAW] sie in einer Reihe auf und ließ sie gegeneinander antreten und sagte: „wer als erstes zu mi gerannt kommt, derjenige bekommt eine Belohnung." Daraufhin rannten die Kinder zum Heiligen Propheten[SAW]. Einer hing ihm[saw] auf dem Rücken und einer auf der Brust. Hadhrat Muhammad[SAW] küsste und umarmte sie alle. (Musnid Ahmad bin Hanbal, Band 1, Seite 214, Uswa-e-Insaan-e-Kaamil, von: Herr Hafiz Muzaffar Ahmad Sahib)

Unser geliebter Heiliger Prophet[SAW] kümmerte sich auch um das Wohlbehagen und die Zufriedenheit der Kinder. Er[saw] sagte: „Ich beginne mein Gebet mit der Absicht, dass ich es spät beenden werde, doch dann höre ich irgendein Kind weinen und beende das Gebet früher. Dies ist gütig und barmherzig gegenüber dem Kind als auch der Mutter."

آنحضور صلی اللہ علیہ وسلم کا بچوں سے حسن سلوک:

حضور صلی اللہ علیہ وسلم بچوں کے ساتھ بہت زیادہ پیار کیا کرتے تھے اور ان کے ساتھ انتہائی حسنِ خلق سے پیش آتے تھے، بچوں کے پاس سے گذرتے، بچوں سے ملتے تو ہمیشہ انہیں سلام کرتے۔ (سنن ابی داؤد کتاب السلام باب فی السلام علی الصبیان، بحوالہ شمائل محمد صفحہ 40 عبدالسمیع خان)

حضرت ابو ہریرہؓ بیان کرتے ہیں کہ جب رسولِ کریم صلی اللہ علیہ وسلم کے پاس کوئی بھی پہلا پھل آتا تو پھلوں میں برکت کی دعا کرتے اور پھر پہلے وہ پھل مجلس میں موجود سب سے چھوٹے بچے کو عطا فرماتے۔ (مسلم)

حضرت عبداللہ بن حارثؓ بیان کرتے ہیں کہ رسول کریم صلی اللہ علیہ وسلم حضرت عباسؓ کے بچوں عبداللہؓ اور عبید اللہ اور دیگر بچوں کو ایک قطار میں کھڑا کر کے ان کی دوڑ شروع کرواتے اور فرماتے جو سب سے پہلے دوڑ کر مجھ تک پہنچے گا اسے یہ انعام دونگا۔ پھر بچے دوڑ کر آپؐ تک پہنچتے۔ کوئی آپؐ کی پیٹھ پر چڑھتا تو کوئی سینے پر۔ آپؐ ان کو چومتے اُن کو اپنے ساتھ چمٹا لیتے۔ (مسند احمد بن حنبل جلد 1 صفحہ 214، اسوہ انسانِ کامل حافظ مظفر احمد صاحب)

ہمارے پیارے آقا ﷺ بچّوں کے آرام اور سکون کا بھی بہت خیال رکھتے تھے۔ فرماتے تھے کہ مَیں نماز شروع کرتا ہوں تو ارادہ ہوتا ہے کہ دیر سے ختم کروں مگر کسی بچّے کے رونے کی آواز کان میں پڑ جاتی ہے تو نماز مختصر کر دیتا ہوں۔ یہ بچّہ پر بھی رحم ہے اور ماں پر بھی۔

(حضرت رسول کریم ﷺ اور بچے۔ امتہ الہادی رشید الدین۔ صفحہ 18)

(Hadhrat Muhammad^{saw} our Bache, von: Herr Amatul Hadi Rashid-ud-Din Sahib, Seite 18)

Der gütige Umgang des Heiligen Propheten^{SAW} mit Nachbarn

Der Heilige Prophet^{SAW} hat sich ausführlich über die Rechte der Nachbarn geäußert und gesagt:
„Wisst ihr welche Rechte einem Nachbarn zustehen? Wenn der Nachbar Hilfe braucht, so hilft ihm. Wenn er Geld benötigt, leiht es ihm aus. Wenn er irgendetwas benötigt, dann gebt es ihm. Wenn er krank ist, dann erkundigt euch nach seinem Wohlergehen. Wenn er glücklich ist, so nehmt teil an seiner Freude und gratuliert ihm. Wenn ihm ein Übel zustößt, so erkundigt euch nach ihm. Wenn er verstirbt, nehmt an seiner Beerdigung teil.
(Uswa-e-Insaan-e-Kamil, Seite 517, von: Herr Hafiz Muzaffar Ahmed Sahib)

Hadhrat Aisha^{RA} berichtet, dass einmal Hadhrat Muhamma^{SAW} sich bei ihr ausruhte, als eine Ziege vom Nachbarn kam und sich das Brot nahm, welches Hadhrat Aisha^{RA} für den Heiligen Propheten^{SAW} zubereitet hatte. Hadhrat Aisha^{RA} rannte hinter der Ziege her, um sie zu verjagen, doch der Heilige Prophet Hadhrat Muhammad^{SAW} meinte: „Füge unserem Nachbarn kein Leid wegen der Ziege zu, lass sie mitnehmen was sie genommen hat."
(Tirmdi, Kapitel Al-Adab, Hadith Nr. 120, Al-Fazl 12. April 2002)

آنحضور صلی اللہ علیہ وسلم کا ہمسایوں سے حسنِ سلوک:

رسولِ کریم صلی اللہ علیہ وسلم نے بڑی تفصیل سے ہمسائے کے حقوق بیان کئے اور فرمایا جانتے ہو ہمسائے کا حق کیا ہے؟ جب پڑوسی کوئی مدد طلب کرے تو اس کی مدد کرو۔ جب وہ قرض مانگے تو اسے قرض دو۔ جب اسے کوئی حاجت ہو تو وہ پوری کرو۔ جب وہ بیمار ہو تو اس کی عیادت کرو۔ جب اسے کوئی خوشی پہنچے تو مبارک باد دو۔ جب اسے کوئی رنج پہنچے تو اس سے تعزیت کرو۔ جب اس کی وفات ہو جائے تو جنازہ میں شامل ہو۔ (اسوہ انسان کامل صفحہ 517 حافظ مظفر احمد صاحب)

حضرت عائشہؓ بیان کرتی ہیں کہ آنحضور صلی اللہ علیہ وسلم ایک دفعہ میرے پاس استراحت فرما رہے تھے تو ایک پڑوس کی بکری آگئی اور جو روٹی میں نے آنحضور صلی اللہ علیہ وسلم کے لئے پکا کر رکھی ہوئی تھی وہ اُٹھا کر چل پڑی۔ میں اس کے پیچھے بھاگی تا کہ اس کو مار کر بھگا دوں۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ دیکھو پڑوسی کو اس بکری کی وجہ سے تکلیف نہ پہنچاؤ جو لے گئی ہے لے جانے دو۔ (ترمذی باب الادب حدیث 120 منقول از روزنامہ الفضل 12 اپریل 2002)

Der gütige Umgang des Heiligen Propheten^{SAW} mit Bedürftigen

Eine arme Frau pflegte die Moschee sauber zu machen. Der Heilige Prophet^{SAW} hatte sie für ein paar Tage nicht in der Moschee gesehen und erkundigte sich nach ihr. Es wurde ihm gesagt, dass sie gestorben sei. Er sagte: „Warum wurde mir nicht berichtet, dass sie verstarb? Ich hätte an ihrer Beerdigung teilnehmen können", und fügte hinzu: „Vielleicht dachtet Ihr, sie sei keiner Erwähnung wert, weil sie arm war. Das war nicht richtig. Führt mich zu ihrem Grab." Er

آنحضور صلی اللہ علیہ وسلم کا مسکینوں سے حسنِ سلوک:

ایک غریب عورت مسجد کی صفائی کیا کرتی تھی، رسول کریم صلی اللہ علیہ وسلم نے کچھ دن اُس کو نہ دیکھا تو آپ نے پوچھا وہ عورت نظر نہیں آتی۔ لوگوں نے بتایا کہ وہ فوت ہو گئی ہے۔ آپ نے فرمایا جب وہ فوت ہو گئی تھی تو تم نے مجھے اطلاع کیوں نہ دی کہ میں بھی اُس کے جنازہ میں شامل ہوتا پھر فرمایا شاید تم نے اس کو غریب سمجھ کر حقیر جانا۔ ایسا کرنا درست نہیں تھا مجھے بتاؤ اس کی قبر کہاں ہے پھر آپ اُس کی قبر پر گئے اور اُس کے لئے دعا کی۔۔۔

begab sich dann zu ihrem Grab und betete für sie
(Bukhari, Kitab Al-Salat). Weiterhin sagte er, dass kein Gastmahl gesegnet sei, es sei denn, dass auch ein paar arme Leute dazu eingeladen würden.
(Buch: Muhammad: Das Leben des Heiligen Propheten, Kapitel: Achtung für die Armen, Seite 330-332, Mirza Bashir ud-Din Mahmud Ahmad^{ra})

Einmal brachte jemand ihm Datteln für die Armen. Sein Enkel Hadhrat Imam Hassan^{RA}, der zu der Zeit nur zweieinhalb Jahre alt war, saß zufällig beim Propheten^{SAW}. Er nahm eine der Datteln und steckte sie in seinen Mund. Der Prophet^{SAW} führte sofort seine Finger in des Kindes Mund und brachte die Dattel zurück. Er sagte: „Wir haben keinen Anteil an diesen. Diese gehören den Armen unter Gottes Geschöpfen." (Bukhari, Kitab Al-Kusuf).
(Buch: Muhammad: Das Leben des Heiligen Propheten, Kapitel: Der Prophet^{saw} schützt die Belange der Armen, Seite 336, Mirza Bashir ud-Din Mahmud Ahmad^{ra})

ایک دفعہ آپ کے سامنے صدقہ کی کچھ کھجوریں لائی گئیں۔ حضرت امام حسن رضی اللہ تعالیٰ عنہ جو آپ کے نواسے تھے اور جن کی عمر اُس وقت دو اڑھائی سال کی تھی اُس وقت آپ کے پاس بیٹھے ہوئے تھے اُنہوں نے ایک کھجور اپنے منہ میں ڈال لی۔ رسول کریم صلی اللہ علیہ وسلم نے فوراً انگلی ڈال کر اُن کے منہ سے کھجور نکالی اور فرمایا یہ ہمارا حق نہیں۔ یہ خدا کے غریب بندوں کا حق ہے۔
(نبیوں کا سردار ﷺ۔ صفحہ 287 تا 292۔ حضرت خلیفۃ المسیح الثانیؓ)

Der gütige Umgang des Heiligen Propheten^{SAW} mit Waisen

Einmal ging ein weinendes Kind durch die Märkte Mekkas. Es hatte nicht einmal genügend Kleidung, um seinen ganzen Körper zu bedecken. Seine Füße waren verwundet. Als der Heilige Prophet Muhammad^{SAW}, der Kinder unendlich liebte, dieses Kind sah, füllten sich seine Augen mit Tränen. Wäre es eine andere Person, sie hätte sich überhaupt nicht gekümmert und wäre an dem Kind einfach vorbeigelaufen. Doch unser Prophet^{SAW} ging auf das Kind zu und nahm es auf seinen^{SAW} Arm. Das Kind hatte seit einigen Tagen nichts gegessen. Der Heilige Prophet^{saw} nahm das Kind mit nach Hause, gab ihm etwas zu essen, kleidete ihn ein und behandelte ihn wie sein^{saw} eigenes Kind. Er^{saw} benachrichtigte die Familie des Kindes und brachte es nach Hause.
(Hadhrat Muhammad^{saw} our Bache, von: Amtul Hadi Rashid-ud-din, Seite 31)

آنحضور صلی اللہ علیہ وسلم کا یتیموں سے حسنِ سلوک:

ایک دفعہ مکّہ کے بازاروں میں ایک یتیم بچّہ روتا ہوا جا رہا تھا۔ اس کے پاس اتنے کپڑے بھی نہ تھے کہ وہ اپنا جسم اچھی طرح سے ڈھانپ لے۔ اس کے پاؤں زخمی تھے۔ حضور ﷺ جو بچوں سے بے حد پیار کرتے تھے آپ ﷺ کی آنکھیں اسے دیکھ کر بھر آئیں۔ اور کوئی ہوتا تو پرواہ بھی نہ کرتا اور دیکھ کر پاس سے گُزر جاتا مگر آپ ﷺ نے آگے بڑھ کر بچّے کو گود میں اٹھالیا۔ اس نے کئی روز سے کچھ کھایا بھی نہ تھا۔ آپ ﷺ اسے گھر لے گئے۔ کھانا کھلایا۔ کپڑے پہنائے اور اسے اپنے بچّوں کی طرح رکھا اور اس کے رشتہ داروں کو اطلاع دی اور ان کے پاس پہنچایا۔
(حضرت رسول کریم ﷺ اور بچے۔ امتہ الہادی رشید الدین۔ صفحہ 31)

Unser geliebter Hazrat Khalifatul-Massih V^{ABA} sagte: „Wenn wir das Wohlgefallen Gottes erlangen wollen, so müssen wir uns auch nach dem Vorbild des Heiligen Propheten^{SAW} richten und uns das Wissen aneignen, welches ihm^{SAW}

ہمارے پیارے امام حضرت خلیفۃ المسیح الخامس ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز فرماتے ہیں کہ ”پس اگر اللہ کی رضا حاصل کرنی ہے تو پھر آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کے اسوہ اور آپؐ پر اتری ہوئی تعلیم کی

offenbart worden ist. Nur wer ständig versucht, sich an die Lehren und das Vorbild des Heiligen Propheten[SAW] zu halten, wird von der Dunkelheit ins Licht geführt werden und dadurch das Wohlgefallen Allahs erlangen." (Khutbat-e-Masroor[aba], Band 8, Seite 33, Freitagsansprache vom 15. Januar 2010, Bait-ul-Fatuh: London)	پابندی کرنا بھی لازمی ہے۔اس تعلیم پر پابندی اور آپؐ کے اسوہ پر چلنے کی کوشش ہی اندھیروں سے روشنی کی طرف نکالتے ہوئے اللہ تعالیٰ کی رضا کے حصول کا ذریعہ بنے گی۔(خطباتِ مسرور جلد 8 صفحہ 33 خطبہ جمعہ بیان فرمودہ از 15 جنوری 2010 بمقام بیت الفتوح لندن)

تاریخ احمدیت

Das schöne Vorbild des Verheißenen Messias[AS] bei der Erfüllung der Rechte der Mitmenschen

حقوق العباد کی ادائیگی میں حضرت مسیح موعود علیہ السلام کا اسوۂ حسنہ

Es gibt Menschen auf der Welt, die von Allah besondere Erhabenheit und Akzeptanz erfahren und die für die gesamte Menschheit zum Vorbild werden. Genauso ein gesegnetes Wesen wurde in Indien in einem kleinen Dorf geboren, und sein Name war Mirza Ghulam Ahmad[AS]. Er[AS] wurde von Allah dazu berufen, der Verheißene Messias und Mahdi zu sein. Er[AS] war sehr fromm und ein Mensch vom gutem Charakter. Er[AS] hat einen hohen Rang in der Erfüllung der Rechte gegenüber Allah und den Mitmenschen erreicht. (Seerat Hadhrat Massih-e-Ma´ud[as] von Mirza Talha Ahmad Bashir Sahib, Naib Waqeelul-Maal awwal Tehrik-e-Jadid, Anjuman Ahmadiyya Rabwah Pakisran S. 1-2)	بعض وجود دنیا میں ایسے گزرے ہیں۔۔۔جن کو اللہ تعالیٰ کی طرف سے ایک خاص قبولیت و عظمت حاصل ہوتی ہے اور وہ رہتی دنیا کے لئے ایک مثال بن جاتے ہیں۔ایسا ہی ایک پاک وجود ہندوستان کی سر زمین پر ایک چھوٹے سے قصبہ میں پیدا ہوا جن کا نام مرزا غلام احمد (علیہ السلام) رکھا گیا۔ آپؑ کو اللہ تعالیٰ کی طرف سے مسیح موعود اور مہدی موعود ہونے کا اعزاز حاصل ہے۔۔۔آپ علیہ السلام ایک نہایت ہی متقی اور بہترین اخلاق والے انسان تھے۔ آپؑ نے حقوق اللہ اور حقوق العباد کے اعلیٰ ترین معیار قائم کئے۔ (سیرت حضرت مسیح مَوعود علیہ السّلام، مکرم مرزا طلحہ احمد بشیر صاحِب نائب وکیل المال اوّل تحریکِ جدید اَنجمن احمدیہ ربوہ پاکستان، ص:2،1)
Der gütige Umgang mit den Eltern Hadhrat Massih-e-Maud[AS] respektierte seine Eltern sehr. Wenn er[AS] vor seinen Vater trat, senkte er[AS] seinen Kopf und nahm auf dem Boden vor ihm Platz. Er[AS] war ein gehorsamer Sohn. Seine Gehorsamkeit erreichte derart hohes Niveau, dass er[AS] trotz seiner Abneigung gegenüber weltlichen Angelegenheiten, auf Wunsch seines Vaters, bei den Gerichtsanhörungen alter Familienangelegenheiten anwesend war. Trotz seiner Abneigung war der Verheißene Messias[AS] eine lange Zeit in Sialkot beruflich tätig. (Seerat Hadhrat Massih-e-Ma´ud[AS] von Mirza Talha Ahmad Bashir Sahib, Naib Waqeelul-Maal awwal Tehrik-e-Jadid, Anjuman Ahmadiyya Rabwah Pakisran S. 5-6) Hadhrat Ya´qoob Ali Irfan Sahib[RA] berichtet: "Wenn Hadhrat Sahib[AS] vor seinen Vater trat, so war sein Blick gesenkt und er[AS] nahm vor ihm auf dem Boden Platz, statt auf dem Stuhl. Darüberhinaus wurde öfters beobachtet, dass	**حضرت اقدس مسیح مَوعودؑ کا والِدین سے حُسنِ سُلوک:۔** حضرت مسیح مَوعود علیہ السّلام والِدین کا بہت زیادہ ادب کرتے تھے۔والِد صاحِب کی خدمت میں حاضِر ہوتے تو سر جھکا کر سامنے زمین پر ہی بیٹھ جایا کرتے تھے ۔ والِدین کے فرمانبردار بیٹے تھے فرمانبرداری کا یہ عالَم تھا کہ دنیاوی کاموں سے سخت بیزاری کے باوُجود آپؑ نے اپنے والِد صاحِب کی مرضی کے مطابِق پرانے خاندانی مقدمات کی پیشیوں میں حاضِری لگائی ہے اور لمبا عرصہ باوُجود ناپسندیدگی کے سیالکوٹ میں مُلازِمت کی ہے۔ (سیرت حضرت مسیح مَوعود علیہ السّلام، مکرم مرزا طلحہ احمد بشیر صاحِب نائب وکیل المال اوّل تحریکِ جدید اَنجمن احمدیہ ربوہ پاکستان، ص:6،5) بار بار دیکھا گیا کہ (والِدہ کی وفات کے بعد) جب کبھی آپؑ والِدہ صاحبہ کا ذکر کرتے تو آپؑ کی آنکھیں ڈَبڈبا آتی تھیں اور آپؑ ایک

قادِرانہ ضبط سے اس اَثر کو ظاہِر نہ ہونے دیتے تھے۔(حیاتِ احمد، ص:345،347بحوالہ حسنِ اَخلاق،مکرمہ اَمَۃ الرّشید اَرسلہ صاحِبہ ،ص:22،شعبہ اشاعت لجنہ اِماءاللہ کراچی)

seine Augen sich mit Tränen füllten, wenn er[AS] (nach dem Tod seiner Mutter) über seine Mutter sprach. Aber er[as] beherrschte sich sehr und bemühte sich, es sich nicht anmerken zu lassen.
(Hayaat-e-Ahmad S. 345, 347 Husn-e-Akhlaq von Frau Amatur-Rasheed Arsalah Sahiba S.22, Shoba Isha´at Lajna Imaillah Karachi)

اہل وعیال سے حسنِ سُلوک:۔

حضرت امّاں جانؓ سے بھی آپؑ کا بہت ہی پیارا تعلُّق تھا اور آپؑ اُن کے جذبات کا مکمل طَور پر خیال رکھتے تھے۔ حضرت امّاں جانؓ بَیان فرماتی ہیں کہ مَیں پہلے پہل جب دہلی سے آئی تو مجھے معلوم ہوا کہ حضرت (مسیحِ مَوعودؑ) کو گُڑ والے چاول بہت پسند ہیں ۔مَیں نے بڑے شوق سے ان کے پکانے کا اِنتِظام کیا۔ تھوڑے سے چاول منگوائے اور اس میں چار گُنا گڑ ڈال دیا۔وہ بالکل راب بن گئے۔جب دیگچی چولہے سے اُتاری اور چاول برتن میں نکالے تو دیکھ کر سخت رنج اور صدمہ ہوا کہ یہ تو خراب ہوگئے۔ادھر کھانے کا وقْت ہو گیا تھا۔ حیران تھی کہ اب کیا کروں۔اِتنے میں حضرت صاحب آ گئے۔ میرے چہرے کو دیکھا جو رنج اور صدمہ سے رونے والوں کا سا بنا ہوا تھا۔ آپؑ دیکھ کر ہنسے اور فرمایا:"کیا چاول اچّھے نہ پکنے کا افسوس ہے ؟"پھر فرمایا:"نہیں یہ تو بہت مزیدار ہیں۔میری پسند کے مطابِق پکے ہیں ۔ایسے ہی زیادہ گڑ والے تو مجھے پسند ہیں ۔یہ تو بہت ہی اچّھے ہیں"اور پھر بہت خوش ہو کر کھائے۔حضرت امّاں جانؓ فرماتی تھیں کہ حضرت صاحِب نے مجھے خوش کرنے کو اتنی باتیں کیں کہ میرا دل بھی خوش ہو گیا۔

(سیرت حضرت امّاں جان ، مکرمہ صاحِبزادی اَمَۃ الشکور صاحِبہ،شائع کردہ مجلس خُدّام الاحمدیہ، ص:6تا7)

Der gütige Umgang mit Familienmitgliedern
Auch zu Hadhrat AmmaN Jaan[RA] pflegte der Verheißene Messias[AS] eine äußerst liebevolle Beziehung und er[AS] nahm vollkommene Rücksicht auf ihre Gefühle. Hadhrat AmmaN Jaan[RA] erzählt: „Als ich am Anfang aus Delhi kam, bekam ich mit, dass Hudhur[AS] Reis mit Rohzucker (Melasse) sehr mochte, und deswegen beschloss ich diesen Reis zu kochen. Ich bestellte etwas Reis und fügte vier Mal so viel Rohzucker dazu. Als ich letztlich den Topf vom Herd nahm und den Reis sah, war ich sehr besorgt, dass er misslungen war. Es war bereits Essenszeit und ich wusste nicht, was ich nun machen sollte. Inzwischen kam auch Hudhûr[AS] und erkannte in meinem Gesicht den Ausdruck von Besorgtheit und Kummer. Hudhûr[AS] lächelte und sagte: »Bist du traurig, weil der Reis nicht gut geworden ist?« Dann sagte er[AS]: »Nein, er ist sehr lecker; genauso wie ich ihn mag, mit viel Rorzucker mag ich ihn besonders, er ist sehr gut.« Hierauf aß er freudig." Hadhrat Amma'n Jaan erzählte, dass Hudhur[as], um sie glücklich zu machen, ihr zahlreiche Komplimente machte.

(Biographie Hadhrat AmmaN Jaanra, von: Frau Sahibzadi Amatush'Shakoor Sahibah, publiziert durch Majlis Khuddâmul-Ahmadiyya, S. 12-13)

بچّوں سے حسنِ سُلوک:۔

آپؑ بچّوں سے بہت پیار کیا کرتے تھے اور ان کی جائز خواہشات پوری کرنے کی کوشِش کرتے بچّوں کے بچپنے سے کبھی تنگ نہ آتے۔

Der gütige Umgang mit Kindern

Der Verheißene Messias[AS] ging sehr liebevoll mit Kindern um, bemühte sich darum, deren zulässigen Wünsche zu erfüllen und war niemals über das kindliche Verhalten verärgert.

حضرت یعقوب علی عِرفانی صاحِبؓ بَیان کرتے ہیں کہ آپؑ کی قدیمی عادت ہے کہ دروازے بند کر کے بیٹھا کرتے ہیں۔ایک لڑکے نے زور سے دستک بھی دی اور منہ سے بھی کہا۔ابّا بُوّا(دروازہ)کھول۔ آپؑ وہیں اُٹھے ہیں اور دروازہ کھولا ہے۔بچّہ اندر گھستا ہے اور اِدھر اُدھر جھانک تانک کر اُلٹے پاؤں نکل گیا ہے۔حضرت صاحِب نے معمولاً پھر دروازہ بند کر لیا ہے۔دو ہی منٹ گزرے ہوں گے جو پھر مَوجود اور زورزور سے دھکّے دے رہے ہیں اور چِلّا رہے ہیں۔ابّا بُوّا کھول۔ آپؑ پھر بڑے اطمینان اور جمعیت سے اُٹھے ہیں اور دروازہ کھول دیا ہے۔بچّہ اب کی دفعہ بھی اندر نہیں گھستا۔ذرا سر ہی اندر کر کے اور کچھ منہ میں بُڑبُڑا کے پھر اُلٹا بھاگ جاتا ہے۔حضرت صاحب بڑے ہشّاش بشّاش بڑے اِستِقلال سے دروازہ بند کر کے اپنے نازُک اور ضروری کام پر بیٹھ جاتے ہیں۔

کوئی پانچ منٹ گزرے ہیں تو پھر مَوجود اور گرما گرمی اور شور اشوری کہ ابّا بُوّا کھول اور آپؑ اُٹھ کر اسی وقار اور سُکون سے دروازہ کھول دیتے ہیں اور منہ سے ایک حرف تک نہیں نکالتے کہ تو کیوں آتا ہے اور کیا چاہتا ہے اور آخِر تیرا مطلب کیا ہے جو بار بار ستاتا اور کام میں حرج ڈالتا ہے۔ مَیں نے ایک دفعہ گِنا۔کوئی بیس دفعہ ایسا کیا اور ان ساری دَفَعات میں حضرت صاحِب کے منہ سے زَجر اور توبیخ کا کَلِمہ نہیں نکلا۔

(سیرت مسیحِ مَوعودؑ جلد سوم،حضرت یعقوب علی عِرفانی صاحبؓ،ص: 373تا374، سنِ اِشاعت 12مئی1924ء)

Hadhrat Ya'qoob Ali Irfani Sahib[RA] berichtet: „Es war eine alte Gewohnheit des Verheißenen Messias[AS], dass er[AS] die Tür hinter sich verschloss, wenn er sich in einem Raum befand. Ein Junge klopfte an die Tür und rief: »Vater, öffne die Tür!« Der Verheißene Messias[AS] stand umgehend auf und öffnete die Tür. Daraufhin lief das Kind herein, blickte im Zimmer umher und verließ dann wieder den Raum. Hudhûr[AS] verschloss daraufhin wie üblich wieder die Tür hinter sich. Es waren gerade mal zwei Minuten vergangen, als er [das Kind] wieder an der Tür hämmerte und laut rief: »Vater, mache die Tür auf!« Daraufhin stand der Verheißene Messias[AS] erneut in Ruhe und mit Gelassenheit auf und öffnete die Tür. Auch dieses Mal trat das Kind nicht ein, es spähte ins Zimmer, murmelte etwas vor sich hin und lief dann wieder davon. Der Verheißene Messias[AS] zeigte sehr viel Geduld und Nachsicht. Er verschloss die Tür hinter sich und nahm sich wieder seiner anspruchsvollen und wichtigen Aufgabe an. Nach fünf Minuten wurde wieder ein Lärm verursacht und es klopfte erneut an der Tür: »Vater, mache die Tür auf!« Der Verheißene Messias[AS] stand in aller Ruhe und Würde auf, öffnete die Tür und gab kein einziges Wort der Verärgerung von sich, wie zum Beispiel, warum er ständig komme, was er wolle und bezwecke oder warum er ihn[AS] wiederholt belästige und von der Arbeit abhalte. Einmal zählte ich mit. Rund zwanzig Mal wiederholte sich dieses Ereignis und kein einziges Mal brachte der Verheißene Messias[AS] Worte von Wut oder Ärgernis zum Ausdruck."
(Seerat Hadhrat Massihe-Mau'ud[as], Band 3 von Herr Hadhrat Ya'qoob Ali Irfani Sahib[ra] , S. 373-374, veröffentlicht am 12. Mai 1924)

حضرت مسیحِ مَوعود علیہ السّلام کا رشتہ داروں سے حسنِ سُلوک:۔

حُضورؑ کے چچازاد بھائیوں نے ایک بار حُضور کی ایذارَسانی کے لیے مسجِد مبارَک کے رستہ میں دیوار کھینچ دی اور نَمازیوں اور ملاقاتیوں کا رستہ بند ہو گیا اور سخت مصیبت کا سامنا ہوا لاچار اس مصیبت کو دُور کرنے کے لیے قانونی چارہ جوئی کرنی پڑی لمبے عرصہ تک مقدمہ چلتا

Der gute Umgang mit Verwandten

Um dem Verheißenen Messias[AS] Schaden zuzufügen, ließen seine Cousins väterlicherseits einst eine Mauer auf dem Weg zur Mubârak Moschee errichten, sodass der Weg für die Betenden und die Besucher versperrt wurde und man sich infolgedessen in einer großen Schwierigkeit befand. Um dieses Problem zu lösen, wurde rechtliche Unterstützung in

Anspruch genommen. Die Gerichtsverhandlung lief über einen langen Zeitraum; schließlich wurde zugunsten des Verheißenen Messias[as] entschieden und die Mauer wurde eingerissen. Der Anwalt stellte ohne Erlaubnis des Verheißenen Messias[AS] die angefallenen Kosten für den erlittenen Schaden den Gegnern in Rechnung. Daraufhin verfassten die Cousins an den Verheißenen Messias[AS] einen Brief, indem sie schrieben: „Warum demütigst Du uns, obwohl Du unser Bruder bist?". Als der Verheißene Messias[AS] von dem Sachverhalt erfuhr, war er über das Vorgehen seines Anwaltes verärgert, warum nämlich ohne seine Erlaubnis die Klage auf Schadensersatz erhoben wurde. Der Verheißene Messias[AS] wies an, dies mit sofortiger Wirkung zurückzunehmen. Danach schrieb er[as] seinen Cousins einen Brief, dass diese absolut beruhigt sein könnten. Sie würden keine Kosten zu tragen haben, all dies sei ohne seine[as] Kenntnis geschehen.

(Wöchentliche Zeitung Badr Qadian, Massihe-Ma'ûd Nr. 11-18. März 1993)

رہا بالآخر حُضورؑ کے حق میں فیصلہ ہوا اور دیوار گرا دی گئی اور وکیل نے حُضورؑ کی اِجازت کے بغیر ہی مخالفین پر خرچ کی ڈگری حاصِل کر کے قُرقی کا حکم جاری کرالیا۔ آپؑ کے بھائیوں نے لَجاجت سے بھرا ہوا ایک خط آپؑ کی خدمت میں تحریر کرتے ہوئے لکھا کہ بھائی ہو کر ہمیں کیوں ذلیل کرتے ہو۔ جب حُضورؑ کو ان حالات کا علم ہوا تو آپؑ وکیل پر سخت خفا ہوئے کہ میری اجازت کے بغیر خرچہ کی ڈگری کیوں کرائی گئی ہے۔ اسے فوراً واپس لو اور اپنے بھائیوں کو خط لکھ کے آپ بالکل مطمئن رہیں قُرقی نہیں ہو گی یہ ساری کاروائی میرے علم کے بغیر ہوئی ہے۔

(بحوالہ ہفت روزہ بدر قادیان مسیحِ مَوعودؑ نمبر 11 تا 18 مارچ 1993ء)

Der gütige Umgang mit Gästen

Der Verheißene Messias[AS] war ausgesprochen gastfreundlich den Gästen gegenüber, die anlässlich der Jalsa Salana oder zu anderen Angelegenheiten nach Qadian kamen. Unabhängig davon, ob sie Ahmadi waren oder nicht, ihnen allen wurde die Liebe und Gastfreundschaft des Verheißenen Messias[AS] zuteil. Der Verheißene Messias[as] kümmerte sich selbst um deren Komfort und Wohlbefinden. Im Charakter des Verheißene Messias[AS] fand man keinen Hang zu Formalien. Er[as] behandelte jeden Gast wie einen Nahestehenden und verspürte Herzensfreude, ihnen seinen Dienst zu erweisen. Die Besucher der Anfangszeit der Ahmadiyyat berichten, dass der Verheißene Messias[AS] die anreisenden Gäste mit einem lächelnden Gesicht in Empfang nahm. Er[as] gab ihnen die Hand, erkundigte sich nach ihrem Wohlbefinden und bat sie respektvoll darum, Platz zu nehmen. In warmer Jahreszeit bot er[AS] ihnen ein kühles Getränk an, in der kälteren Jahreszeit ließ er warmen Tee zubereiten. Er[AS] organisierte die Unterbringung für sie und rief

مہمانوں سے حُسنِ سُلوک:۔

حضرت مسیحِ مَوعودؑ کی طبیعت نہایت دَرَجہ مہمان نواز تھی اور جو لوگ جلسہ کے موقع پر یا دوسرے موقعوں پر قادیان آتے تھے خواہ وہ احمدی ہوں یا غیر احمدی وہ آپؑ کی مَحبت اور مہمان نوازی سے پورا پورا حصّہ پاتے تھے۔ آپؑ کو ان کے آرام اور آسائش کا اَز حد خَیال رہتا تھا آپؑ کی طبیعت میں تکلُّف بالکل نہ تھا اور ہر مہمان کو ایک عزیز کے طَور پر ملتے تھے اور اس کی خدمت اور مہمان نوازی میں دلی خوشی پاتے تھے اوائل زمانہ کے آنے والے لوگ بَیان کرتے ہیں کہ جب کوئی مہمان آتا تو آپؑ ہمیشہ اسے ایک مسکراتے ہوئے چہرہ سے ملتے تھے۔ مصافحہ کرتے، خیریت پوچھتے، عزّت کے ساتھ بیٹھاتے گرمی کا مَوسِم ہوتا تو شربت بنا کر پیش کرتے سردیاں ہوتیں تو چائے وغیرہ تیار کروا کر لاتے۔ رہائش کی جگہ کا اِنتِظام کرتے اور کھانے وغیرہ کی مُتَعلِّق مہمان خانہ کے منتظمین کو خود بُلا کر تاکید فرماتے کہ

bezüglich des Essens die zuständigen Organisatoren des Gästehauses zu sich, mit der Anweisung, dass die Gäste keinerlei Schwierigkeiten erleiden sollten. Ein alter Gefährte des Verheißenen Messias[AS], der aus armen Verhältnissen kam, berichtete mir: „Als ich zu Beginn nach Qadian kam, herrschte eine warme Jahreszeit. Der Verheißene Messias[as] begrüßte mich wie gewohnt mit Liebe und Sanftmut, bereitete mir eigenhändig ein Getränk zu und gab den Verantwortlichen der Küche die Anweisung, auf mein Wohlbefinden zu achten. Er[AS] sagte mir immer wieder, dass wenn ich etwas benötige, ich es ohne Scheu äußern solle. Als ich bei anderer Gelegenheit zur kalten Jahreszeit anreiste, legte ich mich nach dem Gebet und dem Essen zum Schlafen hin. Nachdem einige Stunden der Nacht verstrichen waren, klopfte jemand leise an meine Tür. Daraufhin stand ich auf, öffnete die Tür und sah, dass der Verheißene Messias[AS] persönlich vor der Tür stand. In einer Hand hielt er eine Laterne und in der anderen Hand einen Becher. Er sagte mit einem Lächeln: »Wir erhielten Milch zu dieser Zeit. Ich dachte mir, ich bringe sie Ihnen, möglicherweise haben Sie die Angewohnheit, abends Milch zu sich zu nehmen.«"

(Silsila Ahmadiyya, von: Hadhrat Mirza Bashîr Ahmad M.A. Sahib[ra], S. 43-44)

کسی قسم کی تکلیف نہ ہو۔ایک پرانے صحابی نے جو دنیاوی لحاظ سے معمولی حیثیت کے تھے خاکسار مؤلّف سے بَیان کیا کہ مَیں جب شروع شروع میں قادیان آیا تو اس وقت گرمی کا مَوسِم تھا حضرت مسیحِ مَوعودؑ حسبِ عادت نہایت مَحبَّت اور شفقت کے ساتھ ملے اور مجھے خود اپنے ہاتھ سے شربت بنا کر دیا اور لنگر خانے کے مُنتَظِم کو بُلا کر میرے آرام کے بارہ میں تاکید فرمائی اور مجھے بار بار فرمایا کہ کسی چیز کی ضرورت ہو تو آپ بِلاتکلُّف کہہ دیں پھر اس کے بعد جب میں سردیوں میں آیا نَماز اور کھانے سے فارِغ ہو کر سونے کے لیے لیٹ گیا اور رات کا کافی حصّہ گزر گیا تو کسی نے میرے کمرہ کا دروازہ آہستہ سے کھٹکھٹایا میں اُٹھ کر بیٹھ گیا اور دروازہ کھولا تو حضرت مسیحِ مَوعودؑ خود بنفسِ نفیس ایک ہاتھ میں لالٹین لیے اور دوسرے میں ایک پیالہ تھامے کھڑے تھے مجھے دیکھ کر مسکراتے ہوئے فرمانے لگے۔"اس وقت کہیں سے دودھ آگیا تھا مَیں نے کہا آپ کو دے آؤں شاید رات کو دودھ پینے کی عادت ہو گی۔

(سِلسِلہ احمدیہ، مکرم حضرت مرزا بشیر احمد صاحِب ایم اے صاحبؓ، ص:43 تا 44)

Der gütige Umgang mit Feinden

Als der Verheißene Messias[AS] 1904 nach Lahore kam und vor dem Haus von Herrn MiâN Mi'râjud-Din Sahib ausstieg, kam kurze Zeit darauf ein Maulwi in einer Kutsche in diese Richtung und fing an, den Verheißenen Messias[AS] zu beleidigen. Als sich diese Methode als nutzlos für ihn erwies, stieg er von seiner Kutsche und kletterte auf einen Baum an der Straße, wo er den Verheißenen Messias[AS] weiter beleidigte. Als einige Männer diese Beleidigungen hörten, wurden sie unruhig. Der Verheißene Messias[AS] sagte: „Lasst ihn sagen, was er möchte und erwidert ihm nichts."

دشمنوں سے حُسنِ سُلوک:۔

1904ء میں جب حضرت مسیحِ مَوعود علیہ السّلام لاہور آئے اور میاں مِعراج الدّین صاحب کے مکان پر اُترے تھوڑے ہی عرصہ کے بعد ایک مَولَوی تانگے پر سوار ہو کر اس طرف آیا اور حُضورؑ کو گالیاں دینا شروع کر دیں بِالآخِر جب اس طرح گالیوں کو کارگر نہ دیکھا تو تانگے سے اُتر کر سڑک پر جو ایک درخت تھا اس پر چڑھ گیا اور حُضورؑ کو گالیاں دینی شروع کیں۔بعض آدمی اس کی گالیاں کو

(Rufaqâe-Ahmad, Band 10, S. 175)(Husne-Akhlaq, von: Frau Amatur- Rasheed Arsalah Sahibah, S. 86, Sho'bah Ishâ'at Lajna Imaillah Karachi)	سن کر جوش میں آنے لگے تو حُضورؑ نے فرمایا۔ ”کہ جو کچھ کہتا ہے اسے کہنے دو اور کوئی جواب نہ دو۔“ (رُفقاء احمد جلد 10، ص:175 بحوالہ حسنِ اَخلاق، مکرمہ اَمَۃ الرّشید اَرسلہ صاحِبہ، ص:86، شعبہ اشاعت لجنہ اِماءاللہ کراچی)
Liebe Kinder! Das Vorbild des Verheißenen Messias[AS] ist für jeden von uns wegweisend. Er[AS] verbrachte sein gesamtes Leben entsprechend dem Wohlgefallen Allâhs und dem Vorbild des Heiligen Propheten[SAW] folgend. Demzufolge ist es unsere Pflicht, entsprechend diesem Vorbild zu handeln und die Rechte aller, seien es Eltern, Verwandte, Nachbarn oder Lehrer zu erfüllen. InshaAllah	بچو! حضرت اقدس مسیح مَوعودؑ کا اُسوۂ حَسَنہ ہم سب کے لیے مَشعلِ راہ ہے۔ آپؑ نے اپنی تمام زندگی خدا تعالیٰ کی رِضا اور اپنے آقا حضرت رَسولُ اللہ ﷺ کے نقشِ قدم کے مطابِق بسر کی ہے لہٰذا اِس پر عَمل کرتے ہوئے ہم سب کا فرض ہے کہ خدا تعالیٰ کے حقوق کے ساتھ ساتھ اپنے ماں باپ، رشتہ دار، ہمسایہ اور اَساتذہ سب کے حُقوق اَدا کرنے کی کوشش کریں۔ انشاءاللہ

Aufgaben zum Thema Huquq-ul-Ibaad

1 Hier siehst du Zaras Tagebucheintrag. Unterstreiche in Grün, welche Handlungen zu Huquq-Allah gehören, und blau, welche Handlungen zu Huquq-ul-Ibaad gehören.

Zaras Tagebuch

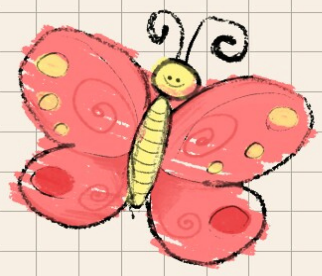

Nachdem ich heute Morgen für das Fajr Namaz aufgestanden bin und mit Mama aus dem Heiligen Quran rezitiert habe, habe ich gefrühstückt und bin zur Schule gegangen.

Es hat so stark geregnet, dass die Straße von Pfützen übersät war. In der ersten Stunde haben wir eine Mathematikarbeit geschrieben. Meine große Schwester Alia hat mit mir gemeinsam dafür gelernt. Als ich nach Hause gehen wollte, habe ich gesehen, wie meine Lehrerin viele Hefte zu ihrem Auto tragen musste, ich habe ihr einen Stapel abgenommen und für sie getragen.

Endlich war ich um 14 Uhr zu Hause. Nachdem ich Mama geholfen habe den Tisch zu decken, haben wir gemeinsam zu Mittag gegessen. Danach haben wir das Zohar Gebet verrichtet. Um 17 Uhr bin ich zu unserer Nachbarin gegangen. Sie ist schon alt und wohnt ganz alleine in ihrem Haus. Ich helfe ihr oft bei der Gartenarbeit und Mama hilft ihr bei Arbeiten im Haus.

Ich bin nach getaner Arbeit wieder nach Hause gegangen und habe dort das Assr Namaz verrichtet. Mama musste mit meiner kleinen Schwester zum Arzt, daher habe ich gemeinsam mit meiner Schwester Alia auf meinen Bruder aufgepasst. Er ist drei Jahre alt und hält uns alle auf Trapp. Am Abend haben wir für Oma Suppe gekocht, sie ist erkältet und wir sorgen uns um sie, damit sie schnell wieder gesund wird.

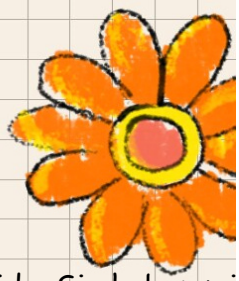

Morgen findet in der Schule ein Kuchenverkauf statt. Das Geld, das wir einnehmen, wird für arme Kinder in Afrika gespendet. Papa sagt, dass wir auch durch das Waqf-e-Jadid oder Tehrik-e-Jadid die Möglichkeit haben zu spenden.

In einer Woche beginnt der Monat Ramadhan. Mama und Papa fasten beide. Sie haben mir erklärt, dass es für jeden gesunden und erwachsenen Muslim Pflicht ist, zu Fasten, um Gottes Wohlgefallen zu erlangen.

Es ist schon Zeit für das Isha Gebet. Danach ist es Zeit zum Schlafen…

2 **Huquq-ul-Ibaad (Rechte der Mitmenschen)** - Wie sollte dein Umgang mit den folgenden Personen sein? Wie kannst du ihre Rechte erfüllen? Schreibe auf.

Mein Umgang mit...

...meinen Eltern	
...meinen Nachbarn	
...meinen Lehrern	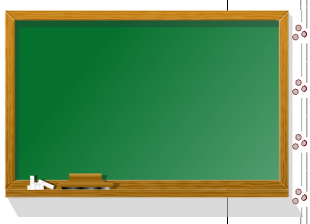
...Älteren	
...den Armen	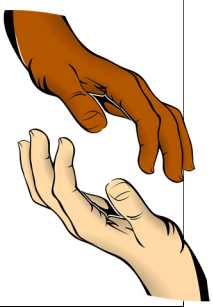
...den Kranken	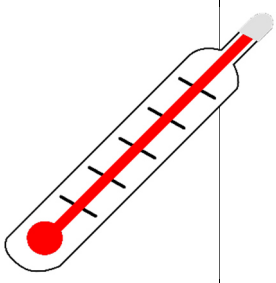

3 Hier findest du einige Beispiele zu den Rechten gegenüber deinen Mitmenschen (Huquq-ul-Ibaad). Überlege, wie du als Nasirah diese Rechte erfüllen kannst. Die Texte aus deinem Lehrplan helfen dir.

liebevoll sein

respektvoll sein

hilfsbereit sein

rücksichtsvoll sein

Huquq-ul-Ibaad

(Rechte der Mitmenschen)

gerecht sein

gnädig sein

dankbar sein

großzügig sein

4 Ordne zu! Welche Begriffe gehören zu Huquq-Allah, welche zu Huquq-ul-Ibaad? Fallen dir weitere Begriffe ein? Trage sie in die Tabelle ein!

Huquq-Allah	Huquq-ul-Ibaad

• Namaz • Gütiger Umgang mit den Eltern • Hadj • Fasten • Zakaat • Guter Umgang mit den Verwandten • Freundliche Behandlung der Nachbarn

Tabligh – تبلیغ

Warum ist für Erfolg beim Tabligh die Erfüllung der Rechte der Mitmenschen wichtig?

تبلیغ کے میدان میں کامیابی کیلئے حقوق العباد ادا کرنے کیوں ضروری ہیں؟

Tabligh – ein Recht der Mitmenschen:

Allah sagt im Heiligen Qur-ân: "Ihr seid das beste Volk, hervorgebracht zum Wohl der Menschheit; ihr gebietet das Gute und verwehrt das Böse und glaubt an Allah." (Surah Al-Imran, Vers 111).

In der heutigen Gesellschaft sind der Islam und die Muslime, durch diejenigen, die sich Muslime nennen und im Namen des Islam Missetaten begehen, in Verruf geraten und die wahre Schönheit des Islam wollen die Menschen aus Angst gar nicht erst kennenlernen. In dieser Zeit ist es besonders die Pflicht von uns Ahmadi Muslimen, den Menschen die ursprünglichen, schönen Lehren des Islam zu zeigen. Huzoor-e-Aqdas[ABA] erklärte in seiner Freitagsansprache vom 4. November 2016: "Nun, heute ist es die Aufgabe der Ahmadis, die Welt vor dem Abgrund zu bewahren. Aber hierfür ist die Bedingung dieselbe, dass unsere Schritte voranschreiten. […] Es ist eine sehr große Verantwortung eines jeden Ahmadis, dass er die Welt errettet; die Welt, die Gott vergisst. Es ist unsere Pflicht, dass wir die Welt erretten." Die Menschen haben also ein Recht darauf, dass Ihnen die Wahrheit, die wahre Religion gezeigt wird und da wir als Muslime diese Wahrheit kennen, ist es unsere Pflicht, ihnen den rechten Weg zu zeigen. Dies ist ein Huquq-ul-Ibaad und wenn wir Tabligh machen, so erfüllen wir genau dieses Recht.

تبلیغ۔بنی نوع کا ایک حق

اللہ تعالیٰ قرآن کریم میں فرماتا ہے: ''تم بہترین امّت ہو جو تمام انسانوں کے فائدہ کے لئے نکالی گئی ہو۔ تم اچھی باتوں کا حکم دیتے ہو اور بُری باتوں سے روکتے ہو اور اللہ پر ایمان لاتے ہو۔''(سورۃ آل عمران، آیت ۱۱۱)

آج کے معاشرے میں اسلام اور مسلمان ان لوگوں کی وجہ سے جو خود کو مسلمان تو کہتے ہیں مگر اسلام کے نام پر غلط کام کرتے ہیں بدنام ہوگئے ہیں اور خوف کی وجہ سے لوگ اسلام کی حقیقی خوبصورتی کو جاننا ہی نہیں چاہتے۔ ایسے وقت میں یہ خاص طور پر ہم احمدی مسلمانوں کا فرض ہے کہ ہم لوگوں کو اسلام کی خوبصورت تعلیمات دکھائیں۔ حضور اقدس ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز نے خطبہ جمعہ مورخہ ۴ نومبر ۲۰۱۶ میں فرمایا: ''اللہ تعالیٰ کی شکر گزاری اس رنگ میں کریں کہ حقیقی اسلام اور احمدیت کا پیغام یہاں کے رہنے والے ہر شخص تک پہنچائیں اور یہ اللہ تعالیٰ کی شکر گزاری کے ساتھ لوگوں کا حق ادا کرنا بھی ہے۔ یہ ان لوگوں کا حق ہے کہ ہم ان تک اسلام کا حقیقی پیغام پہنچائیں۔۔۔ شکر گزاری تبلیغ کا حق ادا کرنا بھی ہے۔۔۔ آج دنیا کو ہلاکت سے بچانا احمدیوں کا کام ہے اور لیکن اس کے لئے شرط وہی ہے کہ ہمارے قدم آگے بڑھیں۔(۔۔۔) پس ہر احمدی کی یہ بہت بڑی ذمہ داری ہے کہ دنیا کو بچائے۔ جو دنیا خدا کو بھول رہی ہے ہمارا فرض ہے کہ ہم دنیا کو بچائیں۔'' یہ لوگوں کا حق ہے کہ انہیں سچائی، یعنی سچّا دین دکھایا جائے۔ چونکہ ہم مسلمان اس سچّائی کو جانتے ہیں،

یہ ہماری ذمہ داری ہے کہ ہم اُنہیں صحیح راستہ دکھائیں۔ یہ حقوق العباد میں شامل ہے اور جب ہم تبلیغ کرتے ہیں تب ہم اِسی حق العباد کو ادا کرتے ہیں۔

ہمارا ذاتی نمونہ۔ تبلیغ کا ایک ذریعہ

مگر تبلیغ کا مطلب صرف یہ نہیں کہ لوگوں کے پاس جانا یا انہیں مسجد میں دعوت دینا اور لیکچرز کا انعقاد کرنا اور ان سے باتیں کرنا، بلکہ اسلام کا ایک زندہ نمونہ پیش کرنا ہی لوگوں کو حقیقی اسلام سے واقف کر سکتا ہے۔ خاص طور سے ہم ناصرات کے لئے یہ ضروری ہے کہ ہم ایک اچھا نمونہ بن کر ایک مثال قائم کریں اور ہمیشہ حقوق اللہ اور حقوق العباد ادا کرتی رہیں، کیونکہ ہمیں ابھی اتنے مواقع نہیں ملتے یا ہمیں ابھی اتنا علم نہیں کہ ہم لوگوں کو لیکچرز اور باتوں سے روشن کریں۔

"ہمارا ٹارگٹ تو یہ ہونا چاہئے کہ ہم نے اللہ تعالیٰ کے آگے جھکنے والے اور آنحضرت محمد ﷺ کے جھنڈے تلے آنے والوں کی تعداد کو بڑھانا ہے اور یہ اُس وقت تک نہیں ہو سکتا جب تک ہمارا ہر قدم آگے بڑھنے والا نہ ہو ہم میں سے ہر ایک اپنوں کے لئے بھی اور غیروں کے لئے بھی نمونہ نہ بن جائے ہم میں سے کوئی کسی کو دکھ دینے والا نہ ہو بلکہ اپنوں اور غیروں کا حق ادا کرنے والا ہو۔" (خطبہ جمعہ سیدنا حضرت خلیفۃ المسیح الخامس ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز فرمودہ ۴ نومبر ۲۰۱۶)

لیکن ہم ایک اچھا نمونہ کیسے بن سکتی ہیں؟ اس کا جواب یہ ہے کہ اللہ تعالیٰ کے احکام پر عمل کرنے کی کوشش سے ہم ایک اچھا نمونہ بن سکتی ہیں۔ خدا تعالیٰ کے احکام پر عمل کرنے میں کامیابی حقوق اللہ اور حقوق العباد کے خیال رکھنے سے ممکن ہے۔

حقوق اللہ کی ادائیگی

Unser Vorbild – ein Mittel für Tabligh

Doch Tabligh bedeutet nicht nur, dass man zu den Menschen geht oder sie zu sich in die Moschee einlädt und Vorträge hält und Gespräche führt, sondern allein schon unser Vorleben des Islam kann dazu führen, dass die Menschen den wahren Islam kennenlernen. Besonders als Nasirat, wo wir noch nicht so oft die Möglichkeit, oder das Wissen dazu haben, die Menschen durch Vorträge und Gespräche aufzuklären, ist es wichtig, dass wir zu einem Vorbild werden und uns aneignen, stets die Huquq-ul-Allah und die Huquq-ul-Ibaad zu erfüllen.

"Unser Ziel sollte es sein, dass wir die Anzahl derer, die sich vor Allah verbeugen und unter das Banner des Heiligen Propheten^{SAW} kommen, steigern. Und dies kann solange nicht geschehen, bis nicht jeder Schritt von uns, nach vorne schreitet; Bis nicht jeder von uns, sowohl für die eigenen, als auch für andere Menschen zum Vorbild wird. Keiner von uns sollte jemandem Leid zufügen, vielmehr sollte jeder die Rechte der Seinesgleichen und der anderen erfüllen." (Hadhrat Khalifatul-Massih V.^{aba} Khutba Jummah, 04.11.2016)

Doch wie werden zu einem guten Vorbild? Die Antwort darauf ist, wenn wir uns darum bemühen, die Gebote Allahs umzusetzen. Die erfolgreiche Umsetzung der Gebote Allahs erreichen wir durch die Erfüllung der Rechte Allahs (Huquq-Allah) und der Rechte der Mitmenschen (Huquq-ul-Ibaad).

Die Erfüllung der Huquq-Allah

Zuerst sollten wir stets die Huquq-ul-Allah erfüllen, auch dadurch machen wir Tabligh, wie

zum Beispiel wenn wir das Namaz verrichten. Wir sollten uns dabei nicht davor scheuen, was die anderen sagen, sondern ein gutes Vorbild sein und unseren Mitschülern den Islam vorleben. Wenn man lange Schule hat, kann man sich in der Schule um einen Platz zum Beten bemühen, dabei kann man auch die Unterstützung von anderen Muslimen bekommen. Oder wenn man auf Klassenfahrt fährt, dann sollte man zur rechten Zeit sein Namaz im Zimmer verrichten. Dadurch bekommt man auch die Möglichkeit für Tabligh, denn man kann auf aufkommende Fragen zum Namaz antworten und die Mitschüler sehen, dass einem die Religion wirklich wichtig ist.

سب سے پہلے ہمیں ہمیشہ حقوق اللہ ادا کرنے چاہئیں، جیسا کہ نماز کو باقاعدگی سے قائم کرنا۔ اِس ذریعے سے بھی تبلیغ ہوتی ہے۔ ہمیں اس چیز کی پروانہیں کرنی چاہئیے کہ دوسرے لوگ کیا کہتے ہیں بلکہ ہم نے ایک اچھا نمونہ بن کر اپنے کلاس فیلوس کو اسلام کی ایک اچھی تصویر پیش کرنی ہے۔ اگر آپ کا اسکول کا شیڈول زیادہ ہوتا ہے تو آپ اسکول میں نماز پڑھنے کے لئے ایک جگہ ملنے کی کوشش کر سکتی ہیں جس میں آپ کو دوسرے مسلمانوں کی مدد بھی مل سکتی ہے۔ یا اگر آپ اسکول کے ٹرپ پر گئی ہیں تو وہاں بھی آپ ہمیشہ نماز اپنے کمرے میں صحیح وقت پر ادا کریں۔ اِس ذریعہ سے بھی آپکو تبلیغ کا موقع ملتا ہے، کیونکہ ہم نماز کے متعلق ہونے والے سوالات کا جواب دے سکتی ہیں۔ علاوہ ازیں آپ کے کلاس فیلوس دیکھیں گے کہ آپ کے لئے آپ کا دین حقیقت میں کتنی اہمیت رکھتا ہے۔

Die Erfüllung der Huquq-ul-Ibaad

<u>Freundlichkeit</u>

Unser geliebter Khalif Hadhrat Khalifatul-Massih V.[aba] erklärte zur Erfüllung der Huquq-ul-Ibaad: "Ebenso ist Freundlichkeit eine große Tugend. Jemandem freundlich und lächelnd zu begegnen, Salaam zu sagen." (Hadhrat Khalifatul-Massih V.[aba], 2011, Ansprache anlässlich des 33. Nationalen Ijtema der Lajna Imaillah und Nasirat-ul-Ahmadiyya)

Dabei sollten wir bedenken, auch wenn jemand unfreundlich zu uns ist, so sollten wir dennoch freundlich bleiben. Wir sollten immer eine anständige und niveauvolle Sprache verwenden, also höflich sein und nicht von Schimpfwörtern Gebrauch machen. Freundlichkeit und Hilfsbereitschaft zeigen wir auch, wenn wir zum Beispiel für jemanden die Tür offenhalten oder in der Bahn den Älteren unseren Sitzplatz anbieten.

حقوق العباد کی ادائیگی

<u>خوش خلقی</u>

ہمارے پیارے حضور حضرت خلیفتہ المسیح الخامس ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز حقوق العباد کی ادائیگی کے بارہ میں بیان کرتے ہیں: ''پھر خوش خلقی ہے۔ یہ بہت اعلیٰ خلق ہے۔ ہنس کر ملنا، مسکرا کر ملنا، سلام کرنا۔'' (خطبہ بر موقع ۳۳واں سالانہ اجتماع لجنہ اماء اللہ و ناصرات الاحمدیہ ۲۰۱۱ سیدنا حضرت خلیفتہ المسیح الخامس ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز)

ہمیں یہ بات ذہن میں رکھنی چاہئے کہ کوئی ہم سے بد خلقی سے پیش آئے پھر بھی ہم نے خوش خلقی سے کام لینا ہے۔ ہم نے ہمیشہ ایک شائستہ اور اچھے معیار کی زبان کا استعمال کرنا ہے، یعنی کہ ادب سے پیش آنا ہے اور غلط الفاظ کا استعمال نہیں کرنا۔ خوش خلقی اور دوسروں کی مدد کرنے کا نمونہ ایسے بھی دکھایا جاسکتا ہے، کہ ہم کسی کے لئے دروازہ کھلا رکھیں یا پھر بس یا ٹرین میں اپنی جگہ سے اُٹھ کر کسی بزرگ کو اپنی بیٹھنے کی جگہ پیش کریں۔۔

سچّائی

حقوق العباد ادا کرنے کا اور لوگوں کے لئے ایک نمونہ بننے کا ایک اور طریق ہمیشہ سچائی سے کام لینا اور مخلص ہونا بھی ہے۔ سچ بولنے سے شاید ہمیں مشکلات کا سامنا کرنا پڑے مگر جھوٹ ایک گناہ ہے اور جھوٹ سے اور بھی زیادہ مشکلات پیدا ہوتی ہیں۔ حضور اقدس ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز اس کے متعلق فرماتے ہیں: ''جھوٹ ایک شرک ہے، جھوٹ بہت گندی عادت ہے ہمیشہ ہماری بچیوں کو بھی یاد رکھنا چاہئے کہ جھوٹ سے بڑی برائی اور کوئی نہیں ہے اور جھوٹ کا مطلب یہ نہیں ہے کسی بڑی بات میں جھوٹ بولنا۔ چھوٹی سی بات میں بھی آپ لوگ اگر غلط بیانی کرتے ہیں تو یہ جھوٹ ہے اور جھوٹ جو ہے آہستہ آہستہ پھیلتا چلا جاتا ہے۔ اور پھر یہ اتنا پھیل جاتا ہے کہ آپ کو ہر بات میں گول مول بات کرنے کی عادت پڑ جاتی ہے۔ جھوٹ بولنے کی عادت پڑ جاتی ہے۔ کبھی سیدھی اور قول سدید کی بات نہیں کرتیں اور یہی پھر بڑے ہو کر جب پکی عادتیں ہو جاتی ہیں تو معاشرے میں فساد کا ذریعہ بن جاتی ہیں۔ اس لئے آنحضرت ﷺ نے ایک شخص کو فرمایا تھا کہ ساری برائیاں تم چھوڑ دو، نہیں چھوڑ سکتے تو ایک برائی جھوٹ کی چھوڑ دو۔ اور جب وہ جھوٹ کی برائی چھوڑی تو سب برائیاں دور ہو گئیں۔ پس بچیاں بھی یاد رکھیں کہ ہلکا سا بھی جھوٹ جو ہے کبھی نہیں بولنا۔'' (خطبہ بر موقع ۳۳واں سالانہ اجتماع لجنہ اماء اللہ وناصرات الاحمدیہ ۲۰۱۱ سیدنا حضرت خلیفۃ المسیح الخامس ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز)

ہم نے اس بات کو بھی ذہن میں رکھنا ہے کہ بیشک ہمیں یہ ایک چھوٹی سی بات لگتی ہو، مگر ہم نے مذاق میں بھی جھوٹ نہیں بولنا۔ سچائی سے کام لینے کا یہ بھی مطلب ہے کہ اگر کسی نے کچھ کھویا ہے اور آپ کو وہ مل گیا ہے تو آپ اسے وہ واپس کر دیں۔ یا پھر اگر خریداری کے وقت ہمیں زیادہ پیسے واپس دئے گئے ہوں تو وہ ہم لوٹا دیں۔

Ehrlichkeit

Eine weitere Art und Weise die Huquq-u-Ibaad zu erfüllen und dabei ein Vorbild für die Menschen zu werden, ist es, stets ehrlich und aufrichtig zu sein. Das Aufrichtigsein kann einen vielleicht in Schwierigkeiten bringen, doch Lügen ist eine Sünde und bringt einem viel größere Schwierigkeiten. Huzoor[aba] sagte diesbezüglich in einer Ansprache: "Lügen ist eine Form von Shirk und eine sehr schlechte Angewohnheit. Auch unsere Mädchen sollten stets daran denken, dass es keine größere Schändlichkeit gibt als das Lügen. Und Lügen bedeutet nicht, in einer großen Sache zu lügen. Selbst wenn Sie in einer kleinen Angelegenheit nicht ehrlich sind, zählt das zu Lügen und Lügen breiten sich langsam nach und nach aus und dann sogar soweit, dass Sie sich daran gewöhnen, sich in allen Angelegenheiten unklar und unehrlich auszudrücken, es zur Angewohnheit wird, zu lügen. Sie sprechen dann nie das wahre und rechte Wort (Qaul-e-Sadid) und wenn dies dann, wenn sie älter werden, zur festen Angewohnheit wird, dann führt dies zu Unfrieden und Unruhe in der Gesellschaft. Daher hatte der Heilige Prophet[saw] einem Mann gesagt: „Lasse ab von allen deinen Lastern und wenn du das nicht kannst, dann lasse ab von einem Laster, dem Lügen." Und als er aufhörte zu lügen, da wurden nach und nach alle seine Laster ausgemerzt. Also sollten sich vor allem die Mädchen gut einprägen, niemals auch nur ein kleines bisschen zu lügen." (Hadhrat Khalifat-ul-Massih V.[aba], 2011, Ansprache anlässlich des 33. Nationalen Ijtema der Lajna Imaillah und Nasirat-ul-Ahmadiyya)

Wir sollten uns auch bewusst werden darüber, auch im Spaß nicht zu lügen, auch wenn wir dies für eine Kleinigkeit halten. Aufrichtig sein bedeutet zum Beispiel auch, jemandem der etwas verloren hat, dies wieder zurückzubringen, oder wenn einem zu viel Rückgeld an der Kasse gegeben wurde, dieses wieder zurückzugeben.

Weitere Tugenden So gibt es noch viele weitere Rechte der Mitmenschen, zu deren Erfüllung wir im Alltag oft die Möglichkeit bekommen. Sei es gerecht zu sein, oder Vergebung zu zeigen, dankbar zu sein oder Opfer zu erbringen, Versprechen zu erfüllen oder Vertrauen zu beweisen. Diese ganzen Tugenden sind grundlegende Lehren des Islam und wenn wir diese selber nicht erfüllen, wie sollen uns die Menschen dann glauben, wenn wir ihnen von der Schönheit des Islam berichten?	دیگر خوبیاں ایسے اور بھی بہت سارے حقوق العباد ہیں جن کو ادا کرنے کا ہمیں روزمرہ کی زندگی میں اکثر موقع ملتا ہے۔ چاہے وہ انصاف سے کام لینا ہو، معاف کر دینا ہو، شکر ادا کرنا ہو یا پھر قربانی دینا، وعدوں کو پورا کرنا یا پھر دیانت داری ثابت کرنا ہو۔ یہ تمام خوبیاں اسلام کی بنیادی تعلیمات میں شامل ہیں۔ اگر ہم خود ان کو ادا نہیں کرتے، تو لوگ ہم پر کیسے یقین کریں گے جب ہم انہیں اسلام کی خوبصورتی کے بارے میں بتائیں گے؟
Solche kleinen Gesten sind es, die den Menschen auffallen und dazu führen, dass sich ihr Bild des Islam verändert. Als Ahmadi-Mädchen ist man durch das Kopftuch immer als Muslima zu erkennen und wenn wir dann Gutes tun, können wir dabei helfen, dass durch die schlechten Taten anderer Muslime entstandene Bild des Islam wieder ins rechte Licht zu rücken, dass heißt die wahren Lehren des Islam zu zeigen. Außerdem tragen wir damit zu einer friedvollen Gesellschaft und einem harmonischen Zusammenleben bei.	لوگ ان چھوٹی چھوٹی باتوں پر ہی توجہ دیتے ہیں اور اِن کے ذریعہ اسلام کے بارے میں ان کی سوچ تبدیل ہو جاتی ہے۔ احمدی لڑکیاں اپنے پردے کی وجہ سے ہمیشہ ایک مسلمان کے طور پر پہچانی جاتی ہیں اور اگر ہم پھر اچھے کام کرتی ہیں تو ہم دوسرے مسلمانوں کے غلط کاموں کی وجہ سے جو اسلام کی غلط تصویر بنی ہے اُس کو درست کر سکتی ہیں۔ یعنی اسلام کی حقیقی تعلیمات دکھا سکتی ہیں۔ اسکے علاوہ ہم اِن اعمال کے ذریعے ایک پرامن معاشرہ قائم کرنے میں اور باہمی تعلقات کو خوبصورت بنانے میں اپنا کردار ادا کر سکتی ہیں۔
Aufgabe: Überlegt in Gruppenarbeit drei alltägliche Situationen in denen ihr Huquq-ul-Ibaad erfüllen könnt und beschreibt gemeinsam Tipps wie ihr dies am besten tun könnt.	**ٹاسک:** گروپس میں روزمرہ کی زندگی کے ایسے تین موقعوں کے بارے میں سوچیں جن میں آپ حقوق العباد ادا کر سکتی ہیں اور مل کر ٹپس نوٹ کریں کہ کیسے آپ ان کو احسن رنگ میں ادا کر سکتی ہیں۔

Talqeen-e-Aml - تلقین عمل

1) **Warum ist es wichtig, immer ehrlich zu sein und wie kann ich das umsetzen?**
   Ehrlichkeit ist die erste grundlegende Moraleigenschaft (s.Text). Machen Sie den Nasirat klar, dass das Lügen eine große Sünde ist und schwere Folgen hat. Dabei sollten Sie auf folgende Punkte eingehen:
   - Wann wird oft gelogen und warum? (z.B. um keinen Ärger zu bekommen)
   - Ist lügen erlaubt, wenn ich dabei jemandem helfe oder ihn schütze? (Notlüge)
   - Ist lügen erlaubt wenn ich nur Spaß mache, oder jemanden zum Spaß reinlegen möchte?
   - Wer einmal lügt, dem glaubt man nicht – erläutern Sie dies
   - Um eine Lüge zu verstecken, muss man mehrmals lügen; somit begeht man eine Sünde nach der anderen. Zwar versteckt man durch Lügen die Wahrheit vor anderen Menschen, aber nicht vor Allah.

2) **Wie kann ich in meinem Leben Allah die Bedeutung schenken, die Ihm gebührt?**
   Gehen Sie hier auf Shirk ein. Shirk ist die größte Sünde. Durch Fernhalten von Shirk schenkt man Allah die Bedeutung, die Ihm gebührt. Erklären Sie anhand von alltäglichen Beispielen, wie viele versteckte Formen von Shirk es gibt, z.B.
   - anderen Wesen, seien es auch Eltern oder Freunde, die Bedeutung und das Vertrauen schenken, das Allah Ta'ala verdient
   - Eltern kaufen einem neue Sachen und man bedankt sich nur bei ihnen und hofft auch ständig, dass nur die Eltern die finanzielle Quelle sind, obwohl Allah Ta'ala der eigentliche Versorger ist.
   - Man schmeichelt bei Lehrern ein und sucht ständig deren Nähe, weil man denkt, dass nur sie einem zum Erfolg in der Schule helfen können.
   - Weitere Punkte finden Sie bei Methoden und Ideen zum Hadith.

3) **Lesen Sie den folgenden Text gemeinsam durch. Geben Sie danach den Nasirat 10 bis 15 Minuten Zeit, ihre persönlichen Ziele/ Vorhaben zu notieren.**

Die Wichtigkeit und Wege der Erfüllung Huquq-ul-Ibad

حقوق العباد کی اہمیت اور ادائیگی کے طریق

Huquq-ul-Ibad
Die Wichtigkeit

Der Heilige Prophet^{SAW} sagte: „Ein Muslim hat sechs Rechte gegenüber einem anderen Muslim:

1. Wenn sie sich treffen, soll er „Assalamu-Alaikum" sagen.
2. Wenn dieser niest, so soll er mit dem Gebet „Jarhamkumullah" antworten
3. Wenn dieser krank wird, so soll er ihn besuchen.
4. Wenn dieser ihn einlädt, soll er ihm antworten (der Einladung folgen).
5. Wenn dieser verstirbt, so soll er zu seinem Begräbnis kommen.
6. Er soll für ihn dasselbe wünschen, was er für sich wünscht. Und er soll ihm auch in seiner Abwesenheit nur Gutes wünschen."

(Die Bedingungen des Bait und die Pflichten eines Ahmadis, Ausgabe 2007, VERLAG DER ISLAM,S.195)

Der Verheißene Messias (as) sagte: Ohne die Erfüllung der Huquq-ul-Ibad können auch nicht die Huquq-Allah erfüllt werden. (Malfoozat Band 4 S. 2012, Freitagsansprache 6. August 2010)

حقوق العباد

اہمیت

رسول اللہ ﷺ نے فرمایا:"ایک مسلم کے دوسرے مسلمان پر 6 حق ہیں:

1۔جب وہ اسے ملے تو اسے السلام علیکم کہے

2۔جب وہ چھینک مارے تو یرحمک اللہ کہے۔

3جب وہ بیمار ہو تو اسکی عیادت کرے

4۔جب وہ اسکو (دعوت پر) بلائے تو وہ اس کی بات کا جواب دے۔

۵۔جب وہ وفات پا جائے تو اس کے جنازے پر آئے۔

٦۔اور اس کے لئے وہ پسند کرے جو وہ اپنے لئے پسند کرتا ہے اور اس کی غیر حاضری میں بھی اس کی خیر خواہی کرے۔" (سنن دارمی، کتاب الاستیذآن، باب فی حق المسلم علی المسلم بحوالہ شرائط بیعت اور ہماری ذمہ داریاں ص:۱۵۴)

حضرت مسیح موعود الصلوٰۃ والسلام نے تو یہ فرمایا ہے کہ بغیر حقوق العباد کی ادائیگی کے ، حقوق اللہ کی ادائیگی کا بھی حق ادا نہیں ہو سکتا۔

(ملفوظات جلد ۴ صفحہ ۲۰۱٦، خطبہ جمعہ ٦ اگست ۲۰۱۰)

Fünf grundlegende Moraleigenschaften

Um Besserung und Weiterentwicklung der Charaktereigenschaften zu erreichen, forderte HazratKhalilfatul Massih IV.^{rh} die Gemeindemitglieder dazu auf, sich folgende fundamentale Moraleigenschaften anzueignen:

1. Ehrlichkeit
2. Aneignung reiner und sanfter Sprache
3. Großmut
4. Mitgefühl und Bemühen, das Leid anderer zu mildern

5 بنیادی اخلاق

حضرت خلیفۃ المسیح الرابعؒ نے اپنی جماعت کے افراد کو اپنی اصلاح اور اخلاق کو بہتر بنانے کے لئے درج ذیل ۵ بنیادی اخلاق اپنانے کی تحریک فرمائی۔ انکو اپنانے سے حقوق العباد کی ادئیگی بھی ہوتی ہے۔

1۔سچ کی عادت

2۔نرم اور پاک زبان کا استعمال

5. Standhaftigkeit und Mut	3۔وسعت حوصلہ 4۔دوسروں کی تکلیف کا احساس کرنا اور اسے دور کرنا 5۔مضبوط عزم وہمت
Der gütige Umgang mit den Eltern „Es ist die schöne Lehre des Islams, die gebietet, den Eltern Güte und Respekt zu erweisen und nicht Pfui zu ihnen zu sagen. Sie etabliert den Respekt der Eltern. Und lehrt uns die Güte der Eltern mit Güte zu erwidern. Der gütige Umgang bedeutet, dass man solche Taten vollbringt, die ausgezeichnet sind. Wohingegen aber der Heilige Prophet (saw) auch sagte, dass man niemals die Güte der Eltern ausgleichen kann. Welche schöne Lehre hat der Islam den Kindern im Gegenzug für die Güte ihrer Eltern geboten. Sie sollen für ihre Eltern dieses Gebet sprechen: „Und neige gütig gegen sie den Fittich der Demut und sprich: „Mein Herr, erbarme Dich ihrer, so wie sie mich als Kleines betreuten.“»(17:25) (Freitagsansprache 26.Juli 2013)	**والدین سے حسن سلوک** ”اسلام کی تعلیم یہ ہے جو خوبصورت تعلیم ہے کہ ماں باپ سے احسان کا سلوک کرو، انکی عزت کرو، ان کو اف تک نہ کہو۔ یہ ماں باپ کا احترام قائم کرتی ہے۔ ماں باپ کے احسانوں کا بدلہ احسان سے اتارنے کی تعلیم دیتا ہے۔ اور احسان کا مطلب یہ ہے کہ ایسا عمل کرو جو بہترین ہو ، ورنہ ماں باپ کے احسان کا بدلہ تو آنحضرت ﷺ نے فرمایا کہ تم اتار ہی نہیں سکتے۔ اس احسان کے بدلے کے لئے بچوں کو اللہ تعالیٰ نے کیا خوبصورت تعلیم دی ہے۔ اللہ تعالیٰ فرماتا ہے کہ والدین کیلئے یہ بھی دعا کرو۔(بنی اسرائیل:۲۵) کہ اے میرے رب ان پر رحم فرما۔ جس طرح یہ لوگ میرے بچپن میں مجھ پر رحم کرتے رہے ہیں۔۔ اور انہوں نے رحم کرتے ہوئے میری پرورش کی تھی۔“ (خطبات مسرور جلد ۱۱، خطبہ جمعہ فرمودہ مورخہ ۲۶ جولائی ۲۰۱۳ء)

Mein Stundenplan

der Taleem und Tarbiyyat Klasse

Uhrzeit	Tag 1	Tag 2	Tag 3	Tag 4	Tag 5